Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (1354) 1976 SAUSIO - JANUARY 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275 - 4672

Vyresnieji piliečiai

Svarstant išeivijos būklę, paprastai pirmon eilėn išnyra jaunimo problema. Jai tenka didžiausias dėmesys. Ir spaudoje, ir suvažiavimuose labiausiai sielojamasi jaunimu. Praėjus pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, tuo klausimu bus dar daugiau kalbama. Ir tai su pagrindu, nes tai jautriausias išeivijos likimo aspektas. Visdėlto jaunimo problema neišsemia viso klausimų aruodo — jame lieka dar ir kitų svarstytinų dalykų. Vienas tokių yra išeivijos senimas, kuris anglosaksų kraštuose vadinamas gražiu vardu, būtent, vyresniaisiais piliečiais. Jų vyresniškumas, žinoma, tėra chronologinis, bet ir jis ateina su savomis problemomis. Visų pirma vyresnieji piliečiai atsisveikina su kasdienine tarnyba — išeina iš įmonių, bendrovių, raštinių ir kitokių darboviečių. Iš vienos pusės tai atsisveikinimas su tam tikra baudžiava, reikalavusia reguliaraus, kartais įtempto, atsakingo kasdieninio darbo, iš kitos — tai posūkis, verčiąs reformuoti ligšiolinį savo gyvenimo stilių. Taigi, išėjęs pensijon žmogus pasijunta laisvas, nebevaržomas kasdieninės rutinos, bet kartu ir susirūpinęs: kas toliau? Iki šiol visą dienos programą sudarė reguliarus darbas, o dabar staiga atsiranda tiek laiko, kad nežinia kas su juo bedaryti. Prireikia naujos programos, naujo gyvenimo stiliaus.

* * *

Kaip tad spręstina nauja ilgo laisvalaikio problema? Tai priklauso nuo paskiro individo. Vieni ją sprendžia labai lengvai, kiti — labai sunkiai. Vieniems pensijos amžius yra palaimintas laikas, kitiem — įkyraus nuobodulio metas. Priklauso nuo to, kaip kas sugeba rasti sau tinkamą užsiėmimą. Mėgėjai skaityti jaučiasi laimingi, kad gali niekieno nekliudomi pasinerti literatūron, pasivyti tai, kas buvo nesuspėta anksčiau perskaityti. Rašantieji džiaugiasi, kad gali prisėsti prie stalo ir rašyti, rašyti ... Turintieji meistro sugebėjimus gali triūsti apie savo namus, padėti savo artimiesiems, savo kaimynams. Mėgstantieji visuomeninį gyvenimą gali atsidėję dalyvauti organizacinėje veikloje ir visą turimą laiką skirti lietuviškiesiems reikalams. Žodžiu sakant, laimingi yra tie, kurie moka lengvai prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų ir padaryti gyvenimą turiningą. Nelaimingi yra tie, kurie nepajėgia užpildyti atsiradusios gyvenimo tuštumos. Jų nelaimingumą didina izoliacija, užsidarymas savame kiaute. Tada žmogus pasijunta niekam nereikalingas, nepageidaujamas. Tai pats blogiausias atvejis, stumiąs žmogų dvasinėn depresijon. Dėlto svarbu ir vyresnio amžiaus piliečiams bei tautiečiams neišsijungti iš savosios visuomenės, aktyviai dalyvauti jos gyvenime, lankyti kultūrinius parengimus, nenutraukti ryšių su pažįstamais, žodžiu, būti gyvais visuomenės nariais.

* * *

Šalia minėto pozityvaus nusiteikimo, galinčio padaryti visuomenei daug gero, vyresniųjų piliečių galvosenoje kyla ir, sakytume, "rojinė" pagunda — įsikurti šilto klimato šalyje, gražiai įsirengti ir gyventi mandariniškai — visą laiką atostogauti, nes pensija nebloga, o ir sutaupos banke netaip jau liesos. Nievienas tokiai pagundai jau pasidavė ir apsigyveno toli nuo savosios bendruomenės. Taip, kūnui ten šilta, bet dvasiai šalta. Pastaroji gali dar šiek tiek atsigaivinti, jei toje gyvenvietėje susidaro savų tautiečių būrelis. Tačiau jis negali atstoti anksčiau turėto gyvo lietuviškos kolonijos judėjimo, kolonijos, kur yra religiniai ir kultūriniai lietuvių centrai. Dėl tokios savanoriškos izoliacijos ar pusiau izoliacijos kenčia vyresnieji piliečiai, kenčia ir tos kolonijos, kuriose jie gyveno. Kiekvieno tautiečio pasitraukimas iš tokios lietuviškos kolonijos palieka tam tikrą spragą. Jei tokių pasitraukiančių skaičius padidėja, jaučia visa kolonija: šventovės pasidaro tuštesnės, susirinkimai mažiau gausūs, dalyvavimas renginiuose sumenkėja, aukotojų eilės sumažėja... Tai pajunta ir jaunimas. Kai pamato, kad koncertų salėse mažai žiūrovų, dingsta jo noras scenoje šokti, dainuoti, vaidinti. Jo entuziazmas daug priklauso ir nuo gausių žiūrovų. Kai nebus vyresniųjų piliečių salėse, nebus ir jaunųjų piliečių scenose. Dėlto vyresnieji piliečiai, planuodami naują savo gyvenimo posūkį, neturėtų vadovautis vien malonumo ar asmeninio pobūdžio motyvais. **Pr. G.**

Baltijos pajūrio Pervalkos gyventojai žvelgia į jūros tolybę, kur plaukioja laivai ir kur prasideda laisvės pasaulis. Nuotrauka — iš leidinio "Lietuvos Nerija"

PRANEŠIMAS IŠ JAUNIMO KONGRESO

Pirmosios dienos Argentinoje

RŪTA ŠIŪLYTĖ

"TŽ" korespondentė

Visi suvažiavimai ir pastangos suruošti III PLJK baigėsi ir 1975 m. gruodžio 20 prasidėjo antra dalis — kelionė į pati kongresą, P. Amerikoje. Susirinko atstovai, dalyviai, svečiai Toronte keliauti autobusu į Čikagos O'Hare aerodromą, iš kur skrido lėktuvas į Buenos Aires miestą Argentinoje. Vargšai kanadiečiai! Jie nesitikėjo, kad snigs ir pustys. Dėlto kelionė užtruko 15 valandų.

Aerodrome išgirdom dar kitą gan liūdną žinią: lėktuvas, kuris turėjo išskristi 2.30 v. ryto, atšauktas ir išskris 8 v. ryto. Kanadiečiai, palaukę valandėlę, iškeliavo į viešbutį praleisti dalį naktelės. Vis girdėjom, kad P. Amerikoje vietiniai gyventojai atidėlioja darbus rytojui, sakydami "mañana", bet ir čia taip įvyko: mūsų skridimo laikas buvo atidėtas iki 12 v. Tikrai gaila buvo matyti tuos lietuvius, kurie nežinojo apie lėktuvo vėlavimą ir miegojo sėdėdami aerodrome. Pagaliau 1.30 v.p.p., plodami ir šaukdami valio iš džiaugsmo, 251 lietuvis lipom į DC-8 lėktuvą pradėti ilgos kelionės.

Pirmas sustojimas

Smagiai leidom laiką — šnekučiavomės su bičiuliais ir mezgėm naujas draugystes su nepažįstamais. Vienas sustojimas 7.10 v.v. Caracas, Venecueloj, papildyti kuro. Nusileidžiant lėktuvui, matėsi šviesos kalnuotame mieste. Slėniai spindėjo įvairiausiom spalvom ir puošė nakties juodumą. Galėjome išlipti iš lėktuvo, truputį pavaikščioti, pajusti šiltą orą. Buvo sakyta, kad sustojimas truks 45 minutes, bet užtruko 2 valandas. Dejuoti nereikėjo, nes susidarė lietuviški rateliai, kurie, linguodami į kairę, į dešinę, dainavo. Stebėjosi Venecuelos aerodromo sargyba ir buvo pasiruošusi sutvarkyti šią linksmą, o gal ir pavojingą grupę, jeigu reikėtų. Pakilom vėl į padangę 9.45. Visi buvo nuvargę, ir lėktuve viešpatavo absoliuti tyla.

Po visų nepatogumų ir nemigo naktų šypsenos atsirado, kai nusileidom Buenos Aires 4 v.r. gruodžio 22 d. Nekantriai laukės kelias dienas, pasitiko būrelis Argentinos lietuvių. Tuoj pat jis perėmė tvarką į savo rankas. Jaunimą pasiuntė į kongresinę stovyklą, o likusius — į Buenos Aires miesto "El Presidente" viešbutį, iš kurio vyko ekskursijos kas dieną į įvairias turizmo vietas.

Į stovyklą

Argentinos jaunimas parodė mums savo nuoširdumą jau čia pat, pasisiūlydami nešti į autobusą lagaminus. Trys autobusai Š. Amerikos jaunimo keliavo truputį daugiau kaip valandą į stovyklavietę Villa Marista. Stovykla jau buvo prasidėjus gruodžio 19 d. Laikas pasikeitė 3 valandom pirmyn ir nepajutom, kai jau reikėjo valgyti pirmus ispaniškus pietus. Kanadoje esame pripratę atsisėsti prie stalo, ant kurio matyti visokiausių valgių. Čia žmonės atsineša pirmą lėkštę valgio, pavalgo ir tik tada gauna antrą. Keista buvo, kai praėjo per rankas 5 skirtingos lėkštės maisto — nuo duonos iki trečio patiekalo.

Pirmą popietę praleidom registruodamiesi, tvarkydami nakvynes, kurios buvo paruoštos dideliuose kambariuose. Juose galėjo miegoti ant matracų po 30 ir daugiau stovyklautojų.

Karšti saulės spinduliai kaitino apylinkę, ir laisvalaikiu maudėsi jaunimas baseine. Pavakariams — duona, pienas ir arbata.

Iš įvairių kraštų

Stovykloj veikė įvairūs būreliai — audimo, kultūros, šiaudinukų, dainavimo, žurnalistikos, kalėdinių papročių ir t.t. Vadovavo įvairių kraštų jaunimas.

Vėliavų nuleidime pasirodė įvairios delegacijos iš Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Venecuelos, Vokietijos, Švedijos, JAV ir Kanados. Kanados lietuvių jaunimo delegacija pasipuošė vienodais marškiniais, ant kurių buvo atspausdinta Kanados vėliava ir Gedimino stulpai klevo lape. Kiekvienas kraštas turėjo sugalvoti šūkį ir garsiai pasakyti. "Iš Kanados, iš šiaurės, mes ištrauksim iš dėžės" — sušuko kanadiečiai. Po to kiekvienas iš eilės priklaupė ant vieno kelio, tardamas savo pavardę.

Įdomi buvo vakarienė mums, neįpratusiems prie šio krašto maisto. Vienintelis savas dalykas buvo "Coca-Cola".

Vakarinė programa — tarptautinis laužas. Kiekvienam kraštui reikėjo pavaizduoti ką nors tipiško iš savo krašto ir taip pat iš kurio nors kito krašto. Kanada ištraukė iš kepurės Urugvajų. Šioje programoje matėsi jaunimo gabumai humoro srityje. Pirmas vakaras stovykloje baigėsi giesme ir labos nakties linkėjimais.

Per šią trumpą dieną praleistą stovykloje, jau buvo matyti mums neįprasti dalykai. Brazilijoje 40 metų buvo uždrausta žmonėms kalbėti svetima kalba. Jos jaunimui dėlto buvo sunku išsireikšti lietuviškai, trūko žodžių, bet akyse švietė noras dalyvauti kongresinėje stovykloje bei kitose kongreso programose. Draugystė buvo nuoširdi, pastangos susikalbėti — didžiausios. Tai kėlė visų nuotaiką stengtis ir pinti draugystės pynę.

Rimtai ir linksmai

Garsus skambutis aidėjo koridoriuose, prikeldamas stovyklautojus. Nemalonu buvo keltis, girdint "vaikščiojantį skambutį", bet šitaip prasidėjo antra stovyklos diena, t. y. gruodžio 23.

Vėliavos pakėlimas įvyko aikštėje. Tuo metu pranešamos visos informacijos.

Pusryčiai — kaip Europoje: labai silpni — duona, medus ir kava. Sunku priprasti prie tokio rytinio užkandžio.

Atvyko svečias iš Niujorko Vytautas Vebeliūnas, kuris skaitė paskaitą "Ekonominė padėtis lietuvių veikloje". Po jos su-

(Nukelta į 7-tą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Atidės olimpiadą?

Pasaulinė olimpiada Montrealyje, turinti prasidėti liepos 17 d., susilaukė sunkumų statybos srityje. Kvebeko ministeris V. Goldbloom, vyriausias olimpinių reikalų tvarkytojas, su 75 žurnalistais aplankė statomą stadijoną ir prisipažino, kad jo statybos darbai yra atsilikę visu mėnesiu. Stadijonas turi būti užbaigtas ir perduotas olimpiados rengėjams birželio 6 d., kad jame galėtų pradėti treniruotes sportininkai. Pasak V. Goldbloomo, galimybė stadijonui užbaigti ligi šios datos yra maždaug 50:50, jeigu neįvyks kokių nors sutrikimų. Tuos sutrikimus betgi pranašauja Kvebeko statybininkų unija, naujos sutarties derybas pradėsianti sekantį mėnesį. Iš 150.000 jos narių 3.800 dirba prie stadijono statybos. Unijos vadai yra pasisakę prieš federacinės vyriausybės įvestą atlyginimų didinimo kontrolę. Tarptautinio olimpinio komiteto pirm. lordas Killanin nėra linkęs keisti olimpiados datos. Tokiu atveju šią olimpiadą tektų perkelti Meksikon, kur ji taip pat tegalėtų įvykti sekantį rudenį. Meksika jau yra sutikusi perimti olimpiados žaidynes.

Buvęs liberalų partijos narys Paul Hellyer paskelbė savo kandidatūrą į federacinės progresyviųjų konservatorių partijos vadus. Politinę karjerą federaciniame parlamente jis yra pradėjęs 1949 m., būdamas 25 metų amžiaus. 1957 m. paskirtas pagalbiniu krašto apsaugos ministeriu, vėliau perėmė šią ministeriją ir sujungė į vieną vienetą karines Kanados pajėgas. Po to jam yra tekę būti transporto ministeriu ir premjero P. E. Trudeau pavaduotoju, nors liberalų vado rinkimuose L. B. Pearsonui pakeisti jis pralaimėjo prieš P. E. Trudeau ir įtempė santykius. Iš ministerių kabineto P. Hellyer pasitraukė 1969 m. pavasarį, negalėdamas sutikti su premjero P. E. Trudeau ekonomine politika, ypač nesiėmimu jokių priemonių sparčiai brangstančių gyvenamųjų namų kainoms sumažinti. Nesėkmingai bandė įsteigti naują politinį sambūrį "Action Canada" ir 1972 m. perėjo pas konservatorius. Tais metais konservatorių vardu jis laimėjo rinkimus senojoje savo rinkiminėje apylinkėje — Trinity, Toronto mieste, bet juos pralai-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

KINIJOS PREMJERAS ČU EN-LAI MIRĖ VĖŽIU PEKINGE, sulaukęs 78 metų amžiaus. "Hsinhua" agentūros pranešimu, pirmos vėžio žymės buvo pastebėtos 1972 m. Beveik dvejus pastaruosius metus Ču praleido ligoninėje. Vakaruose buvo spėliojama, kad jį kamuoja širdies sutrikimai. Savo politinius pėdsakus velionis yra palikęs ne tik komunistinėje Kinijoje, bet ir laisvajame pasaulyje. Jo vadovaujama, Kinija užbaigė ilgai trukusią izoliaciją, užmegzdama diplomatinius ryšius su Vakarų pasauliu ir siekdama suartėjimo su JAV. Iš visų kiniečių kompartijos vadų Ču buvo labiausiai vakarietiškas, nes jam yra tekę studijuoti Paryžiuje. Iki 1958 m. jis buvo ne tik premjeras, bet ir Kinijos užsienio reikalų ministeris. Atrodo, ir po šios datos užsienio politika liko jo rankose. Siaučiant vadinamajai kultūrinei revoliucijai 1966-69 m., Ču pasižymėjo nuosaikumu, kuris jam vėliau padėjo užgydyti krašte atsivėrusias žaizdas. Įtampą su Sovietų Sąjungą Ču stengėsi atsverti santykių gerinimu su JAV. Ču netgi buvo užmezgęs diplomatinius ryšius su devyniomis Europos Bendrosios Rinkos valstybėmis. Prez. G. Fordas ir kiti laisvojo pasaulio vadai reiškia viltį, kad Ču mirtis nepakeis ligšiolinės šio krašto politikos. Devynių narių kinietiškąjį kompartijos politbiurą sumažino iki šečių Ču ir kitų dviejų partiečių mirtis pastarųjų metų laikotarpyje. Šio šešetuko trys politikai — kompartijos vadas Mao, Ču Teh, Yeh Čien-jing jau yra perseni Kinijai valdyti. Jos likimas greičiausiai bus patikėtas Čang Čun-čiaui, Wang Hung-wenui ir Teng Hsiao-pengui. Pastarasis jau ilgoką laiką ėjo premjero pareigas kaip Ču pavaduotojas. Jis greičiausiai ir bus patvirtintas naujuoju premjeru. Ču palaikai buvo sudeginti Papoašano kapinių krematoriume. Urna su pelenais buvo atvežta į Darbininkų Kultūros Rūmus, kur įvyko oficialus kiniečių ir užsiniečių atsisveikinimas su velioniu.

VYRIAUSYBĖS KRIZĖ

Italijoje atsistatydino premjero A. Moro koalicinė vyriausybė, kurią sudarė krikščionys demokratai, socialistai, liberalai ir respublikininkai. Socialistų partija, trečioji savo pajėgumu, nutraukė koalicinės vyriausybės rėmimą parlamente. Jos vadas F. Martino neatskleidė tikrųjų paramos sustabdymo priežasčių, bet krikščionims demokratams prikiša didėjantį jų bendradarbiavimą su komunistais. Iš kitos pusės jis siūlo krikščionims demokratams koalicijon įsileisti komunistus. Paskutiniuosiuose provinciniuose rinkimuose komunistai gavo 33% balsų, tik 2% atsilikdami nuo krikščionių demokratų. Jeigu koalicijos sudarymo problema nebus išspręsta, prez. G. Leonei turbūt teks skelbti naujus parlamento rinkimus, o juos šį kartą gali laimėti komunistai. Visos pagrindinės partijos, įskaitant ir komunistus, yra pasisakiusios prieš rinkimus, nes jie galėtų pakenkti ekonominiam Italijos atkutimui. Šiuo metu Italija jau turi beveik du milijonus bedarbių.

AUDROS EUROPOJE

Europą nusiaubė audra su 100 mylių į valandą vėtra. Žuvusiųjų užregistruota 55. Daugiausia nukentėjo Britanija, kur dėl audros gyvybių neteko 26 gyventojai. Nespėjus atsigauti po pirmosios audros, antroji, atkeliavusi iš Šiaurės jūros, užgriuvo Norvegiją, Švediją bei kitas šiaurines Europos sritis. Abiejų audrų padaryti nuostoliai siekia bilijonus dolerių.

ATSISTATYDINO PREMJERAS

Norvegijos darbiečių premjeras T. Brateli, kraštą valdęs nuo 1971 m., atsistatydino, o su juo pasitraukė ir visas ministerių kabinetas. Pasitraukimo priežastis — nesutarimai tarp darbiečių senosios gvardijos ir naujosios kartos politikų. Naujuoju premjeru T. Brateli karaliui Olav pasiūlė darbiečių partijos vadą parlamente O. Nordlį, 48 metų amžiaus.

SUSPENDAVO LAISVES

Indijos prez. F. A. Ahmedas pasirašė potvarkį, suspenduojantį kalbos ir kitas šešias pagrindines laisves, garantuojamas konstitucijos. Informacijos ministerija taipgi pasiūlė sujungti keturias žinių agentūras į vieną, kad būtų atitaisytas užsieniui pateikiamas iškreiptas Indijos vaizdas. Tos agentūros Indija vaizduodavo kaip atsilikusį kraštą, spaudžiamą nuolatiniu maisto trūkumų, ekonominės krizės, streikų, ligų, religinio fanatizmo. Premjerė I. Gandhi parlamente atmetė opozicijos jai prikišamą posūkį į diktatūrą. Pasak jos, jau pats faktas, kad opozicinės partijos gali ją kritikuoti, paneigia jų priekaištus. Gindama pernai vasarą paskelbtą pavojaus stovį, ji apgailestavo, kad šio žingsnio nesiėmė anksčiau. Jos nuomone, dėl visų žiaurumų bei neapykantos yra kalta opozicija.

NUVERTINO SVARĄ

Izraelio vyriausybė šeštą kartą keturiolikos pastarųjų mėnesių laikotarpyje 1,9% nuvertino savo svarą. Šis piniginis Izraelio vienetas nuo 1974 m. vėlyvo rudens jau yra praradęs 70% savo vertės. Bendroji krašto apyvarta krito 2%, o infliacija pasiekė 38%. 1975 m. imigrantų skaičius sumažėjo iki 20.000, nuo 1974 m. atsilikdamas 12.000. Problema tapo ir gerokai padidėjusi emigracija iš Izraelio. Pernai į JAV ir kitus kraštus emigravo 17.000 Izraelio piliečių. Taigi, imigracinis tų metų prieauglis siekia vos 3.020. Bendrosios apyvartos kritimas yra pirmas per pastaruosius 22 mttus.

STREIKAI MADRIDE

Problemą Ispanijos karaliui J. Carlos ir premjerui C. A. Navarro sudaro 4.000 Madrido požeminės susisiekimo linijos darbininkų streikas. Jie reikalauja augštesnio atlyginimo ir trumpesnės darbo savaitės. Policija ašarinėms dujomis išsklaidė streikuotojus, susirinkusius vienoje Madrido priemiesčio bažnyčioje. Dalinį susisiekimą atstatė kariuomenės pasiuntimas į požeminius traukinius. Premjeras C. A. Navarro šį streiką laiko komunistų inspiruotu, bet streikuotojus remia ir kitos unijos, esančios Ispanijos valdžios kontrolėje. Streiką gali užbaigti streikuojančių darbininkų paskelbimas kariuomenės nariais. Tokiu atveju jų už neatvykimą darban lauktų karo lauko teismai.

LES HOT DOGS

Prancūzų Akademija, ilgus metus vedanti kovą su kalbos teršimu svetimais žodžiais, susilaukė vyriausybės paramos. Pradedant 1977 m., svetimi žodžiai bus uždrausti skelbimuose, darbo sutartyse, garantijose bei kituose valstybės kontroliuojamuose dokumentuose. Iš prancūzų kalbos tada turės išnykti tokie amerikietiški skoliniai, kaip "les hot dogs" ir "le after shave". Išimtis numatoma tik tais atvejais, kai svetimybėms pakeisti nėra prancūziško žodžio. Pažeidusieji šį įstatymą bus priversti per nustatytą laiką savo lėšomis ištaisyti padarytą jo pažeidimą.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **KATALIKŲ IR ORTODOKSŲ BENDRIJOS** yra taip artimos viena kitai, kad bendras Mišių atnašavimas jau esąs nebetoli. Tai pareiškė Paulius VI Sikstinos koplyčioje Mišių metu, kurios atžymėjo 10 metų sukaktį abipusės ekskomunikos atšaukimo. Ta proga popiežius padarė neįprastą ir dramatišką mostą: priėjo prie pamaldose dalyvavusių ortodoksų delegacijos vadovo Chalcedono metropolito Melitono, priklaupė ir pabučiavo jo koją. Metropolitas Meliton tą įvykį pavadino nauju žingsniu vienybėn ir perskaitė ortodoksų Konstantinopolio ekumeninio patriarcho Demetrijaus I laišką, kuriame patriarchas popiežių vadina pirmuoju krikščionijos vyskupu. Šį titulą po šimtmečius trukusio atsiskyrimo pirmą kartą 1965 m. buvo pavartojęs dabar jau miręs tuometinis ortodoksų Konstantinopolio patriarchas Atenagoras, kai jiedu su Pauliumi VI atšaukė vienas kito ekskomuniką, kurią 1054 m. buvo vienas kitam paskelbę jų pirmtakai: popiežius Leonas IX ir patriarchas Mykolas Keruliarijus.

★ **VYSK. EDUARDO PIRONIO**, 54 m. amžiaus argentinietis, paskirtas naujuoju Vatikano vienuolijų kongregacijos viršininku, vietoj praėjusią vasarą mirusio ispano kard. Arturo Tabera Araoz. Naujasis kongregacijos vadovas iki šiol vadovavo Mar del Plata vyskupijai ir yra dabartinis P. Amerikos vyskupų konferencijos pirmininkas.

★ **PASAULIO BENDRIJŲ TARYBOS** visuotinis suvažiavimas, pradėtas 1975 m. lapkričio 23 d., baigėsi gruodžio 10 d. Nairobi mieste, Kenijoje, iškilmingomis pamaldomis, bet sugadinta nuotaika. Gruodžio 8 d. Šveicarijos Protestantinių Bendrijų Federacijos pirm. dr. Jacques Rossel pasiūlė prie rezoliucijos, skatinančios visas tautas laikytis Helsinkio konferencijos deklaracijos reikalavimų, pridėti tokį rezoliucinį priedą: Pasaulio Bendrijų Taryba yra susirūpinusi religinės laisvės varžymais ypatingai Sovietų Sąjungoje ir prašo Sovietų Sąjungos valdžią įgyvendinti septintąjį Helsinkio sutarčių principą." (Tame septintajame punkte kaip tik pasisakoma už žmogaus teises, jų tarpe ir už religinę laisvę). Šis rezoliucinis priedas tuojau buvo paantrintas skoto anglikono kun. Richard Holloway ir balsų dauguma priimtas. Tačiau tuojau užprotestavo ortodoksų atstovai iš Sov. Sąjungos, ir buvo rasta, kad įvyko procedūrinis netikslumas — rezoliucijos priedas pateiktas balsuoti oficialiai neužbaigus tuo reikalu diskusijų. Rusų metropolitas Nikodim, anksčiau išrinktas vienu iš Tarybos pirmininkų, pareiškė, kad suvažiavimas neturi jokių faktų, o vadovaujantis vien tik jausmais negalima pateikti tokio reikalo balsavimui. Suvažiavimui buvo pateiktas dviejų Maskvoje gyvenančių ortodoksų kunigų laiškas apie krikščionių persekiojimą Sov. Sąjungoje, tačiau ortodoksų ir baptistų atstovai iš Sov. Sąjungos tuojau atmetė tą laišką kaip iškraipytų faktų rinkinį. Vienas smarkiausiai kovojusių už rezoliucijos priedo priėmimą buvo anglikonas kun. Holloway. Jis pareiškė, kad jo manymu Taryboje viešpataujanti nerašyta taisyklė, jog Sov. Sąjunga negali būti viešai peikiama, o visdėlto jau būtų laikas, kad ji irgi užimtų atitinkamą vietą viešojoje klausykloje šalia kitų valstybių, kurios apšaukiamos imperialistinėmis prispaudėjomis. Jis esąs tikras, kad tos valstybės mielai pasislinktų į šalį ir padarytų vietos prie klausyklos Sov. Sąjungai.

★ **DISKUSIJOS** minėtame Pasaulio Bendrijų Tarybos suvažiavime buvo labai karštos ir užtruko iki po vidurnakčio. Galiausiai buvo sudaryta trijų asmenų komisija, kuri turėjo pasiūlytąjį tekstą pakeisti prieš pateikiant jį balsavimui. Komisiją sudarė JAV Bendrijų Tarybos pirm. William P. Thomson, Rusų Ortodoksų Bendrijos ryšiams su užsieniu departamento tvarkytojas Alexey Bujevsky ir indonezietis dr. Tani B. Simatupang. Jie 2.30 v. r. pateikė suvažiavimui šį tekstą: "Kai problema liečia pagrindines laisves, jų tarpe minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo, Helsinkio deklaracija teikia naujų galimybių jai išspręsti." Tada beveik visi už šį tekstą pabalsavo. Susilaikė tik rusų, norvegų ir graikų delegacijos. Rusų atstovas prof. Vitaly Borovoy šitaip pateisino rusų atstovų susilaikymą net ir nuo tokio nekalto teksto priėmimo: mes susilaikome ne todėl, kad nenorime bendradarbiauti, bet esame apvilti skubotumo, augšto emocinio tono ir sankirčio atmosferos."

★ **PASAULIO BENDRIJŲ TARYBOS** suvažiavime dalyvavo per 2,500 atstovų. Vatikanas buvo atsiuntęs 16 stebėtojų. Be to, suvažiavimą sveikino raštu popiežius Paulius VI ir Krikščionių Vienybės sekretoriato pirm. kard. Jan Willebrands. Suvažiavimo metu puikiai pakalbėjo Martin Luther King našlė — Coretta Scott King. Ji įspėjo afrikiečius krikščionis saugotis garsiai šaukiančiųjų, kurie siekia jėgos, kurstydami Afrikos išsilaisvinimo pajėgas smurtui. Kaip pavyzdį ji davė neseniai į JAV sugrįžusį negrą, "Juodosios Panteros" vadą Eldridge Cleaver, kuris visuomet moka atsidurti laikraščių antraštėse ir kalbėti prispaustųjų vardu. Tačiau nei ji, nei jos vyras niekada nelaikė tokių asmenų prispaustųjų atstovais.

★ **ANATOLY LEVITIN-KRASNOV**, Rusijos pogrindžio veikėjas, kalėjęs 10 metų sovietiniuose kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose ir prieš trejus metus atsidūręs Vakaruose, turėjo pasimatymą su arkiv. Agostino Casaroli. Šiam Vatikano užsienio reikalų tvarkytojui jis pareiškė, kad dabartinė Vatikano laikysena komunistinių valdžių atžvilgiu nieko tikintiesiems tuose kraštuose nelaimėjo. Jis arkivyskupui priminė dar visą eilę kitų Vatikano daromų klaidų. Kad arkivyskupas n e u ž m i r š t ų, jis visa tai dar kartą raštu surašė ir jam pasiuntė. Pasak jo, Vatikano bandymas susitarti su totalistiniais režimais yra nerealus. K. Bendrijos tikrasis kelias — aiškiai ir viešai pasisakyti prieš sovietų politiką, kuri iš tikro varžo tikėjimo laisvę, nors žodžiu ir garantuoja ją savo konstitucijoje.

★ **KATALIKAS ŽURNALISTAS** turi siekti šventumo ir nusižeminimo, kad galėtų tikrai atspindėti tikinčiųjų Bendrijos tikrąjį gyvastingumą, kuris yra dvasinis bei vidinis. Tai pareiškė kard. Timothy Manning, kalbėdamas katalikiškosios žurnalistikos draugijai Los Angeles mieste. Anot jo, visos žurnalistikos priemonės (televizija, radijas, spauda) yra persunktos humanistinėmis bei pasaulietinėmis vertybėmis, nuo kurių nėra laisvas ir katalikiškasis žurnalizmas. Jo manymu, nė vienas negali būti geras žurnalistas, atspindintis augštesnes vertybes, jeigu jis nėra šventas žmogus. O šventu žmogumi negali būti tas, kuris nėra nusižeminęs.

★ **LENKIJOS VYSKUPAI** savo posėdyje Varšuvoje, pasak Vatikano radijo, apkaltino komunistinę Lenkijos valdžią laužymu sutarčių, kurios buvo sudarytos per paskutiniuosius 25 metus. Štai keletas pavyzdžių: 1. klierikai, dar nebaigę savo mokslo, šaukiami atlikti karinę prievolę; o tai yra priešinga 1950 m. sutarčiai; 2. tiktai 6% visų prašymų naujų šventovių statybai buvo patenkinti 1975 m.; 3. popieriaus racionavimas katalikų spaudai yra nepaprastai sumažinęs katalikiškos spaudos kiekį. Dabar Lenkijos vyskupai esą su dideliu domesiu seka naujojo juridinio statuto tarp K. Bendrijos ir Lenkijos valdžios projektavimo eigą.

★ **ČEKOSLOVAKIJOS VYSKUPAI** nedalyvavo nė vienoje "taikos kunigų" organizuotoje šventkelionėje į Romą Šventųjų Metų proga. Popiežius iš savo pusės nė vienos "taikos kunigų" vadovaujamos čekoslovakų grupės nepaminėjo audiencijos metu, kaip kad yra įprasta. Tai ženklai didėjančios įtampos tarp Vatikano ir Čekoslovakijos komunistinės valdžios. Vatikanas ypač nepatenkintas nuolat didėjančiais tikėjimo varžymais tame krašte.

★ **KUN. FRANTISEK JURECKA, SDB**, 61 m. amžiaus, mirė Čekoslovakijoje, nes valdžia atsisakė jam leisti parūpinti būtinus vaistus, kurie gaminami tik Vakaruose. Ši žinia buvo pranešta "Amnesty International" organizacijos, kuri gina visų pasaulyje dėl savo įsitikinimų persekiojamų žmonių teises. Kun. Jurecka buvo nuteistas kalėti 15 mėnesių "už apsileidimą šventovių bei religinių korporacijų administravime". Tačiau tikroji priežastis buvo jo apaštalavimas jaunimo tarpe. Kalėjime jam buvo nutraukti gydymui reikalingi vaistai, kuriuos anksčiau vartojo, o prieš mirštant buvo paleistas iš kalėjimo, kad niekas negalėtų sakyti, jog mirė kalėjime.

KUN. J. STŠ.

• Šeima be lietuviško laikraščio — židinys be tautinės ugnies

MEDUS–
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Milžinas, kuris bijo vaikų

Pergyvenimai lietuvio vaiko, išvežto Sibiran, ten užaugusio, gyvenusio Lietuvoje ir atvykusio Kanadon

BRONIUS NAUDŽIŪNAS

Šio rašinio autorius, 37 metų amžiaus vyras, buvo suimtas 1948 m. kaip 10 metų vaikas, išvežtas Sibiran, kuriame išbuvo 10 metų. Grįžęs Lietuvon, gyveno Vilniuje, grumdamasis su sovietiniais saugumiečiais. Buvo uždarytas Pravieniškių koncentracijos stovykloje su kun. J. Zdebskiu, kankintas psichiatrinėse ligoninėse. Po ilgų ir labai rizikingų pastangų pagaliau jam pavyko gauti leidimą atvykti Kanadon pas brolį. Čia jis ir parašė šį straipsnį, skirtą "T. Žiburiams". RED.

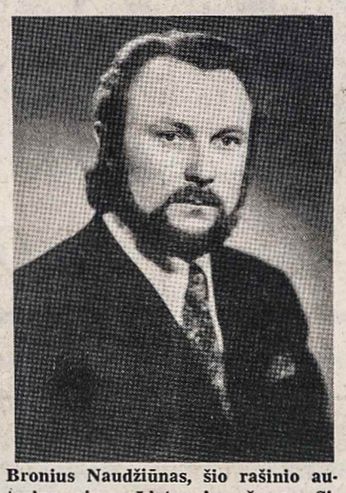

Bronius Naudžiūnas, šio rašinio autorius, gimęs Lietuvoje, užaugęs Sibire, KGB persekiotas pagaliau apsigyveno Kanadoje
Nuotrauka daryta Vilniuje

Apsupo tėviškę

Mano tėviškė buvo Mūro Strėvininkų kaime, Žiežmarių valsčiuje, Trakų apskrityje (dabar Kaišiadorių rajonas). Buvom 7 vaikai (trys sūnūs ir keturios dukterys) nedideliame tėvo ūkyje. Tėvas buvo susipratęs lietuvis ir, kaip vėliau sužinojau, priklausė tautininkų partijai nepriklausomos Lietuvos laikais. Tai turbūt ir buvo didžioji "nuodėmė", už kurią jis buvo sovietinių rusų suimtas, tardytas, kalintas, kankintas ir pagaliau 1946 m. nužudytas. Sakoma, kad nukritęs kalėjime nuo antro augšto narų ant cementinių grindų ir užsimušęs. Kadangi tada buvau dar vaikas, mažai tėvą ir atsimenu.

Netekę tėvo, su mama gyvenome mažame ūkelyje. 1948 m. vasarą vieną naktį staiga apsupo mūsų namą ginkluoti vyrai ir rado namie tik mudu su broliuku Kęstučiu. Jam buvo 12 metų, o man — 10. Daužydami duris ir langus, tie vyrai įsiveržė vidun ir liepė tuojau pasiruošt kelonei. Aš su Kęstučiu pasiėmėm mokyklinius krepšelius su knygom ir pasakėm, kad esame pasiruošę. Stovėjom išsigandę, o ašaros byrėjo iš akių. Toks vaizdas, matyt, sugraudino vyrus. Jie patys ėmė krauti kelionei maistą, drabužius ir kitus reikmenis. O mudu pasiėmėm knygas ir po pusbonkį medaus.

Nugabeno mudu su Kęstučiu į traukinio vagoną, viską iškrovė ir paliko kareiviam saugoti. Žmonių daug, spūstis didžiausia — į vagonus sugrūdo po 60-80 šeimų. Visur smirdi, nes tai gyvulių vagonai ir dar nevalyti. Taip vežė mus Sibiro link. Nieko nematyti, nes nebuvo langų. Taipgi nebuvo jokių patogumų gamtos reikalams atlikti. Traukinys sustodavo labai retai. Tada išleisdavo žmones atlikti savo reikalų, ginkluotiem kareiviam budint. Jei kas bandydavo bėgti, šaudavo.

Laivu į kaimą

Vargais negalais atvažiavom į Krasnojarską. Čia visus išlaipino ir nugabeno į laivą. Sugrūdo į blogiausią laivo klasę (jų buvo net 4) pačiame dugne. Nors dar buvo ruduo, bet ten buvo jau šaltoka. Nugabeno mus tuo laivu į Krevliako kaimelį, stovintį ant Jenisėjaus upės kranto (300 km nuo Jeniseisko miesto, Jarcovo rajono). Apgyvendino dideliame barake po 12 šeimų, kuriose buvo visokio amžiaus žmonių, pradedant vaikais, baigiant seneliais. Barakai be jokių pertvėrimų. Šonuose sustatyti dviejų augštų narai, sukalti iš lentų. Viduryje barako stovėjo krosnelė, kuri visą laiką buvo kurenama. Toliau nuo jos esantiem buvo gana šalta. Sienos — pusiau kiauros, senos, neremontuotos, iš vidaus apšerkšnijusios. Labai kankino blakės ir utėlės. Niekaip negalėjom jų atsikratyti, ypač pirmaisiais vargo metais.

Mano akyse ir dabar tebestovi mūsų barako senelis, augštas, sulinkęs ukrainietis, 80 metų amžiaus. Ir šiandieną nežinau, kaip jis čia pateko kartu su lietuviais — vienas, be šeimos, be globos. Valgyt nebuvo ko, tai tas senelis, pusiau aklas, eidavo grybauti. Atsinešęs grybų, virdavo juos surūdijusioje konservų skardinėje. Matydavau — kirmėlės raitėsi ant tų grybų, bet senelis jų nematė, o gal nepaisė.

— Seneli, žiūrėk, kirmėlės raitosi ant grybų, — kartą pasakiau jam.

— Sūneli, tai ne kirmėlės. Tie raudonieji, kurie ėda mus, tie yra kirmėlės.

Neilgai jis ten virė grybus. Nuo tokio maisto susirgo ir netrukus mirė.

Pirmieji žingsniai

Mums buvo įsakyta registruotis sovietinėje komendantūroje dukart į savaitę. Aš kelis kartus nenuėjau. Atėjo vieną naktį kareiviai į baraką, paėmė nuo narų, apspardė ir nusitempė į komendantūrą.

Mudviejų su Kęstučiu nevarė dirbti, nes dar buvome vaikai, bet niekas mumis ir nesirūpino — reikėjo patiem verstis. Pradžioje maitinomės iš Lietuvos atsivežtu maistu. Kai jį pabaigėm, pradėjom iškeitinėti drabužius ant maisto. Eidavom pas vietinius rusus į kaimą ir siūlydavom paimti iš mūsų vieną ar kitą drabužį, kad gautume šiokio tokio maisto. Po to pradėjom su rogelėmis vežti malkas iš miško, kad gautume pinigų maistui nusipirkti.

Vyresnysis brolis Kęstutis gavo vietinio kurjerio darbą — nešiodavo visokius vietinių pareigūnų raštus. Aš pradėjau žuvauti, uogauti ir medžioti. Susitaupęs truputį pinigų, nusipirkau šautuvėlį ir ėmiau šaudyti miško paukščius, kad būtų ko valgyti. Leidimo šautuvui dar neturėjau (vaikams neduodavo), tad eidamas į mišką slėpdavau jį išardytą po lietpalčiu, o miške sustatydavau.

Miške vasaros metu būdavo daug uogų — mėlynių, bruknių, serbentų (krūmuose). Pririnkdavau jų kibirą ir laiveliu (išskaptuotu iš medžio) gabendavau į artimiausią uostą parduoti. Plaukti Jenisėjaus upe prieš srovę 12 km buvo gana sunku. Irdavausi pakrante, pasinaudodamas tam tikra kartimi. Išplaukdavau vakare, kad rytą jau būčiau prieplaukoje, kur sustoja laivai. Ten pardavinėdavau uogas stiklinėmis po keletą kapeikų. Grįžti būdavo daug lengviau, nes plaukiau pasroviui. Kartais tekdavo grumtis su Jenisėjaus upės bangomis, kurios to amžiaus berniukui buvo pavojingos, juoba, kad Jenisėjus yra 3 km pločio. Bangos būdavo kartais 4-6 balų. Bet aš prie jų pripratau ir drąsiai plaukdavau skolinta valtele (vetka).

Šalia uogų, paukštienos reikėjo bulvių ir duonos. Išmokau sodinti bulves ir jas auginti. Žuvų niekad netrūkdavo, bet su duona buvo striuka. Ją reikėjo pirkti. Bedarbiai galėdavo gauti tiktai 150-200 gr. duonos į dieną. Ir tai buvo labai prasta duona — daugiau tešla nei duona. Nusipirkęs gabaliuką niekaip negalėdavau iškentėti neparagavęs. Kol pareidavau į baraką, visą suvalgydavau.

Reikalaujam mamos

Kiek apsitvarkę Sibire, pradėjome rūpintis savo mama, kuri liko Lietuvoje atskirta nuo mūsų. Pradėjom su Kęstučiu rašyti laiškus visokiom valdžiom ir reikalauti, kad mus, mažamečius, grąžintų motinos globai. Vėliau sužinojom, kad mama buvo išvežta Sibiran 1950 m. ir apgyvendinta kažkur prie Irkutsko. Mums reikalaujant, pagaliau 1951 m. mamą atgabeno pas mus. Kai ji atvyko, rado mus gyvenančius tokiame barake, kurio apačioje buvo įrengtas garvežio garažas. Dūmai veržėsi į baraką, kuriame gyveno trys šeimos. Kadangi jose nebuvo dirbančių, geresnio barako nedavė. Neapsakomai sunku buvo pernešti žiemos šaltį ir dūmus.

Atvyko mama labai išvargusi. Ją gabeno Sibiran iš Lietuvos etapais — iš vieno kalėjimo į kitą kaip didžiausią nusikaltėlę. Neturėjo poilsio nė prie Irkutsko. Pasiekė mus jau būdama pusiau ligonė. O čia nebuvo nei gydytojų, nei vaistų. Netrukus mama visai susirgo. Kęstutis išvažiavo mokytis traktoristu, o aš likau vienas su sergančia motina. 1952 m. ji visai susirgo — gulėjo lovoje ir nieko nevalgė. Mačiau, kaip ji tame šaltame, padūmavusiame barake kiekvieną dieną liesėjo, geso, mažai tekalbėjo ir akimis nuolat sekė mane. Aš gi būdavau prie lovos.

Buvo ten, Krevliako kaimelyje, kažkoks medicinos punktas. Nuėjau ir paprašiau ten esančią gydytoją ar gail. seserį ateiti apžiūrėti mano sergančios mamos, bet ji atsisakė. O mama, nesulaukdama jokios pagalbos, mėnesio laikotarpyje visai sudžiūvo, akys nustojo blizgėt, užgeso. Po poros dienų ji mirė. Tada atėjo toji gydytoja patikrinti mirties priežasties. Man buvo graudu ir pikta, bet užteko drąsos išprašyt ją lauk. Kai pagrasino neduosianti mirties liudijimo, išvariau ją laukan. Aš žinojau, kad liudijimas yra mirtis.

Netekau motinos labai anksti, mažai man teko ja pasidžiaugti, nes mirė jauna — 49 m. amžiaus, palikdama mus mažus našlaičius. Tai buvo 1952 m. kovo 23 d. (tiksliai nebeprisimenu).

Kęstutis iš savo mokyklos ar kursų atvažiuoti į motinos laidotuves negalėjo, nes anuo metu, žiemą užšalus Jenisėjaus upei, nebuvo kelių į tą tolimą Krevliako kaimelį. Aš vienas turėjau palaidoti mamą šaltame Sibire, toli nuo tėviškės. (Bus daugiau)

Broniaus Naudžiūno motina, mirusi Sibire (Krivlako kaime, Jarcovo rajone, Krasnojarsko srityje) 1952 m. kovo 15 d.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

PADEKA

A✝a Zenonui Stočkui

mirus, Los Angeles, Calif., JAV, tuo skaudžiu metu patyriau daug nuoširdžios pagalbos ir užuojautos.

Dėkoju vietos kunigams už maldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ypač esu dėkingas, Los Angeles J. Daumanto šaulių kuopos vadovybei ir šauliams už karsto nešimą bei visokeriopą pagalbą. Nuoširdus ačiū visiems bičiuliams ir draugams už pareikštas užuojautas ir palydėjimą a.a. mano tėvelio Zenono į amžinybės vietą.

Liūdintis sūnus —
Vytautas Stočkus su šeima

A✝A
KAZIMIERUI PODERIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, jo žmoną SALOMĖJĄ, visus šeimos narius bei gimines nuoširdžiai užjaučiame —

S. A. Kusinskis *E. S. Tolvaiša*
J. A. Gatautis *A. S. Krivickas*
M. J. Kriaučeliūnas *P. Jutelis*
V. Bružas

A✝A
KAZIMIERUI PODERIUI

mirus, jo žmonai SALOMĖJAI, dukterims, sūnums bei jų šeimoms ir giminėms Lietuvoje nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

L. Griškonienė *J. Bataitis*
A. St. Stankai *J. B. Stankai*

A✝A
Mylimai MAMYTEI
Lietuvoje mirus,

sūnui ANTANUI KAIRIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą —

B. Putna *J. Genys*
St. Kukta

Mylimai MAMYTEI

Amerikoje mirus, sūnui MEČISLOVUI ABROMAIČIUI ir jo šeimai, gyvenančiai Toronte, nuoširdžią užuojautą reiškia —

Vl. Pūtvio šaulių kuopos teatras "Aitvaras"

A✝A
Vaciui Narmontui

Lietuvoje mirus, jo brolį STEPĄ NARMONTĄ nuoširdžiai užjaučiame —

V. K. G. Rusinavičiai *V. Kunkulis*

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Simon's TELEVISION
2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.
TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Lietuvių vyskupų žodis

Išeivijos lietuvių katalikų vyskupai — VINCENTAS BRIZGYS ir ANTANAS DEKSNYS 1976 m. pradžioje specialiu laišku kreipėsi į tikinčiuosius, išreikšdami naujų metų linkėjimus ir primindami du svarbius šių metų įvykius — Lietuvos bažnytinės provincijos 50 metų sukaktį ir tarptautinį eucharistinį kongresą Filadelfijoje, kuriame dalyvaus ir lietuviai. Čia pateikiame svarbiąsias laiško ištraukas. RED.

"Prieš nepriklausomybės atgavimą, Lietuvai esant Rusijos okupacijoje, Žemaičių, Vilniaus ir Seinų vyskupijos nebuvo sujungtos vienoje provincijoje — kiekviena jų priklausė arkivyskupijom už Lietuvos ribų. Tik Lietuvai tapus nepriklausoma, Pijus XI savo aktu-bule "Lituanorum gente" 1926 m. balandžio 4 d. paskelbė, kad nepriklausomos Lietuvos teritorijoje steigiama Lietuvos bažnytinė provincija, tiesiogiai priklauti Apaštalų Sostui. Iš likusių Lietuvos teritorijoje Žemaičių, Vilniaus ir Seinų vyskupijų dalių buvo įsteigtos naujos vyskupijos: Kauno, Kaišiadorių, Panevėžio, Telšių, Vilkaviškio ir Klaipėdos prelatūra. Iš jų įsteigta viena provincija su centrumetropolija Kaune.

Vyskupais buvo tada Lietuvoje žinomi lietuviai: Kaunui — arkiv. metropolitas Juozapas Skvireckas, Kaišiadorims — vysk. Juozapas Kukta, Panevėžiui — vysk. Kazimieras Paltarokas, Telšiam — vysk. Justinas Staugaitis, Vilkaviškiui — vysk. Antanas Karosas, iki tol buvęs Seinų vyskupu, o jo pagalbininku — vysk. Mečislovas Reinys.

Šis įvykis buvo labai reikšmingas ne tik religiniu, bet ir kultūriniu bei poiltiniu atžvilgiu. Šiais, 1976, metais sukanka nuo to įvykio 50 metų. Labai tiktų, kad laisvame pasaulyje gyveną lietuviai šią sukaktį paminėtų pirmoje vietoje maldos būdu už dabar kenčiančią mūsų tautą ir persekiojamus tikinčiuosius, už mirusius jos kankinius. Dera paminėti ir kitokiais būdais, supažindinant mūsų jaunas kartas su Bažnyčios ir šio istorinio įvykio reikšme mūsų tautai, paraginant jas išlikti lietuviais, gyvai religingais ir vieningais, kelti pasaulyje užuojautą ir visokią pagalbą mūsų tautai.

Būtų naudingiau šios sukakties minėjimus atskirose vietose nesuvesti į vieną dieną, bet juos rengti metų laikotarpyje įvairiu laiku. Svarbiausia tačiau, kad 1976 m. kiekvienas nuolat gyventume tuo prisiminimu mūsų maldose, kalbose, santykiuose su kitataučiais.

Šia proga primename viso pasaulio lietuviam katalikam, kad 1976 m. rugpjūčio 1-8 dienomis įvyks pasaulinis eucharistinis kongresas Amerikoje, Filadelfijos mieste. Po antrojo pasaulinio karo įvykusiuose eucharistiniuose k o n g r e s u o s e, ypač Barcelonoje, Rio de Janeiro, Muenchene, Melburne, lietuviai pasireiškė labai ryškiai ir aktyviai. Tikimės pasireikšti nemažiau prasmingai ir šį kartą.

Filadelfijoje yra lietuvių komitetas, kurio tikslas yra koordinuoti lietuvių dalyvavimą bendroje kongreso programoje ir savuose renginiuose. Šio komiteto adresas: 1913 Wallace St., Philadelphia, Pa. 19130, USA.

Yra nutarta šio kongreso proga visą pasaulį plačiau informuoti spausdintu žodžiu apie dabartinę lietuvių tautos nelaimę, religijos persekiojimą. Šie leidiniai bus paskleisti nemokamai, tačiau jų paruošimas ir išspausdinimas pareikalaus išlaidų. Bus ir kitokių išlaidų ryšium su dalyvavimu kongrese. Dera todėl, kad viso pasaulio lietuviai, nors simboline auka, prisidėtų prie išlaidų. Tokiu būdu ne tik malda, bet ir auka visi dalyvausime kongrese."

Komunisto sūnaus prašymas emigruoti

Rašytojo Antano Venclovos sūnus Tadas jieško kelių Izraelin • Jo prašymas paskelbtas "LKB Kronikos" 19 nr.

Lietuvos Komunistų Partijos
Centro Komitetui

Šis laiškas neturėtų jums būti didelė staigmena. Esu rašytojas, vertėjas, literatūros tyrinėtojas. Visose šiose srityse nemaža triūsiau. Manau, kad neblogai tarnavau savo tėvynei ir tautai ir atidirbau duoną, kurią per savo amžių suvalgiau. Vis dėlto esu padaręs žymiai mažiau, negu pajėgčiau, tai ne mano kaltė.

Mano tėvas Antanas Venclova buvo įsitikinęs komunistas. Aš jį gerbiau ir tebegerbiu kaip žmogų. Be ko kito, ištikimybės savo principams mokiausi iš jo. Bet dar jaunystėje, stebėdamas gyvenimą ir jame dalyvaudamas, susidariau kitokią, negu tėvas, pažiūrų sistemą, kurią vėlesnis patyrimas tik sutvirtino. Nei tėvui, nei kam kitam tai nebuvo paslaptis.

Komunistinė ideologija man tolima, ir mano manymu, didele dalimi klaidinga. Jos absoliutus viešpatavimas atnešė mūsų šaliai daug nelaimių. Informaciniai barjerai ir represijos, taikomos kitaip manantiems, stumia visuomenę į stagnaciją, o šalį į atsilikimą. Tai pražūtinga ne tik kultūrai. Ilgainiui tai gali pasidaryti pavojinga ir valstybei, kurią tokiais metodais bandoma stiprinti. Nieko čia pakeisti aš negaliu. Negalėčiau ir tada, jei turėčiau tiek valdžios, kiek turite jūs. Bet vis dėlto galiu ir net privalau — atvirai pasakyti apie tai savo nuomonę. Tai jau šis tas.

Šias pažiūras susidariau seniai ir savarankiškai. Daug metų nesu parašęs ir pasakęs nė vieno žodžio, kuris joms prieštarautų. Žiūriu į komunistinę ideologiją rimtai ir dėl to nesutinku mechaniškai ar veidmainiškai kartoti jos formulių. Jų nekartodamas tegaliu užtraukti diskriminaciją, kurios gyvenime esu nemažai patyręs.

Mūsų šalyje man užkirsta platesnės ir viešos literatūrinės, mokslinės, kultūrinės veiklos galimybės. Kiekvienas humanitaras ir ne tik humanitaras Tarybų Sąjungoje turi nuolat įrodinėti savo ištikimybę viešpataujančiai ideologijai, kad galėtų dirbti. Tai lengva prisitaikėliams ir karjeristams. Tai nesunku nuoširdžiai įsitikinusiems marksizmo teisingumu žmonėms (nors kai kuriems jų tai, gal būt, atrodo įkyri ir žeminanti procedūra). Man tai neįmanoma.

Deja, nemoku rašyti "į stalčių". Ieškau kontaktų su auditorija ir ieškosiu jų bet kokiomis aplinkybėmis. Kitokio darbo, išskyrus literatūrinį ir kultūrinį, nesugebėčiau ir nenorėčiau dirbti. Tačiau kultūrinio darbo galimybės man kasmet siaurėja, ir pati mano egzistencija šioje šalyje darosi beprasmė ir abejotina.

Visa tai, kas čia parašyta, liečia ir mano žmoną, kuri taip pat yra kultūrininkė (teatro režisierė).

Prašau leisti man, remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir veikiančiais įstatymais, išvykti su šeima gyventi į užsienį. Mano draugo Jono Jurašo ir kitų draugų pavyzdys rodo, kad tai nėra neįmanoma. Kadangi mano žmona yra žydė, galėtume vykti ir į Izraelį. Šis sprendimas galutinis. Taip pat prašau nediskriminuoti tų mano šeimos narių, kurie laikos kitokių negu aš pažiūrų ir pasilieka Lietuvoje.

1975. V. 11. **T. Venclova**

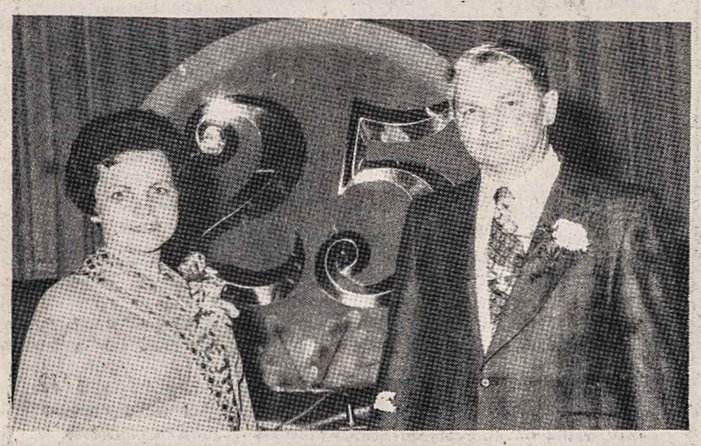

J. ir K. KAKNEVIČIAI, atšventę 25-rių metų vedybinę sukaktį Toronte, Anapilio salėje, 1976 m. sausio 3 d. J. Kaknevičienė yra "T. Žiburių" administratorė, K. Kaknevičius — buvęs mėgėjų teatro aktorius, darbo unijų veikėjas, organizacijų narys **Nuotr. St. Dabkaus**

Kompozitoriaus Vl. Jakubėno pagerbtuvėse Kultūros Židinyje Niujorke 1975 m. gruodžio 13 d. Iš kairės: E. Kačinskienė, muz. J. Kačinskas, skaitęs paskaitą apie Vl. Jakubėno kūrybą, Vl. Jakubėnas, pagerbtuvių iniciatorius J. Lenktaitis, O. Jakubėnienė **Nuotr. V. Maželio**

Kančios ir prievartos šalis

A. Sacharovo ir jo žmonos pareiškimai bei jų šeimos gyvenimas kalėjime be grotų

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Politiniai kaliniai

A. Sacharovo duomenimis, kurie, jo paties nuomone, gali būti nepilni, Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir stovyklose politinių kalinių yra nuo 2.000 iki 10.000. Kompartija juos laiko eiliniais kriminaliniais nusikaltėliais, nors jie nėra padarę nusikaltimų, kurie būtų pripažinti demokratiniuose kraštuose. Jie nesiėmė ir nekurstė jokių žiaurių veiksmų viešajame gyvenime. Bene dažniausias jų nusikaltimas — skaitymas mašinėle parašytų raštų, jų perdavimas draugams. Tie raštai, žinoma, nepatinka kompartijai, bet iš esmės jie nėra žalingi ar pavojingi.

Nors KGB saugumiečiai pagrindiniuose miestuose buvo priversti atsisakyti Stalino metodų, leidusių kritikų pašalinimą iš bendruomenės, provincijoje jie ir toliau praktikuojami, tik mažesniu mastu.

Politiniai kaliniai yra uždaromi kartu su kriminaliniais nusikaltėliais. Jiems visiems tenka pakelti žmogaus pažeminimą, sunkias darbo sąlygas, dažnai pažeidžiančias saugumo taisykles. Nepakankamo maisto davinio beveik neįmanoma pagerinti siuntiniais dėl jų griežto suvaržymo. Varžomi ne tik siuntiniai, bet ir korespondencija, artimųjų apsilankymas kalinimo vietovėse. Politiniai kaliniai dažnai griebiasi herojiškų bado streikų, kurie paprastai užbaigiami dar didesne priespauda. Sovietinė kalėjimų bei stovyklų sistema yra pilna dar baisesnių pavyzdžių už tuos, kuriuos aprašė Solženicinas, Šamalovas, Ginzburgas, Olitskaja ir kiti liudininkai. Ši sistema yra pražudžiusi daugiau kaip 20 milijonų žmonių.

A. Sacharovo nuomone, geriausia pagalba būtų sudarymas tarptautinės komisijos sovietų kalėjimams ir psichiatrinėms ligoninėms sekti ir, žinoma, paskelbimas visuotinės amnestijos politiniams kaliniams.

Religijos persekiojimas

Didelę grupę politinių kalinių eilėse sudaro nuteisti už savo religinius įsitikinimus. A. Sacharovas yra linkęs manyti, kad religijos persekiojimas jokiame kitame komunistiniame krašte nėra pasiekęs tokio laipsnio, kaip Sovietų Sąjungoje, išskyrus galbūt Albaniją. 1920-30 m. pagrindinis smūgis teko ortodoksams ir mahometonams. Persekiojimai šias religijas visiškai pakirto ir padarė paklusniomis kompartijai. Šiuo metu vykdomi religijos persekiojimai liečia mažesnes tikinčiųjų grupes — unitus, baptistus, katalikus, sekmininkus, budistus, tikrųjų ortodoksų šaką. A. Sacharovas primena neseniai įvykusį baptistų P. V. Rumačiko ir G. P. Vinso teismą, B. Dandarono nužudymą koncentracinėje stovykloje. Nužudytas buvo ir vienas sekmininkų dekanas, su savo pasekėjais norėjęs persikelti į JAV.

Pasak A. Sacharovo, skaudžiausias smūgis tokiems tikintiesiems yra jų vaikų atėmimas, turis tikslą apsaugoti juos nuo "žalingos" religijos. Pats religijos persekiojimas žiauriai pažeidžia įstatymus, religiją atskyrusius nuo valstybės. Toks valstybės kišimasis į piliečių asmeninių įsitikinimų reikalus negali būti toleruojamas demokratinėje bendruomenėje. Dėl šios priežasties tikintieji piliečiai, spaudžiami juos užgriuvusių persekiojimų, laikosi savo širdies balso ir sudaro demokratinius tarpusavio sąjūdžius.

Savo knyga "Mano šalis ir pasaulis" A. Sacharovas kreipiasi į visą žmoniją, ragindamas ją remti politinių kalinių kovą Sovietų Sąjungoje, nes toks mostas nėra vien tik kiekvieno garbingo žmogaus moralinė pareiga, bet ir jo paties kova, užtikrinanti žmogaus teises jo gyvenamame krašte.

Atominiai ginklai

Nemažą knygos skyrių A. Sacharovas s k i r i a atominiams ginklams bei jų suvaržymui. Būsimų sutarčių autoriams jis primena griežtą Sovietų Sąjungos atsisakymą įsileisti tarptautinius stebėtojus. Pagrindinėmis priežastimis jis laiko sovietinės bendruomenės slaptumą, tradicinę ir dabar jau visiškai nereikšmingą šnipų maniją, norą atrodyti galingesniais, negu iš tikrųjų esama, išsaugoti netikėtumo pranašumą.

A. Sacharovas taipgi atmeta Vakaruose įsigalėjusią teoriją, kad Sovietų Sąjungą labiau už Vakarų valstybes nori nusiginklavimo. Šios klaidingos teorijos propaguotojai teigia, kad tada kompartija dideles lėšas galėtų nukreipti savo piliečių gerovei. Iš tikrųjų toks posūkis nėra įmanomas be visuotinio masto politinių pasikeitimų. Tokių esminių pasikeitimų kompartija betgi nenori ir nesiekia, nes jie galėtų sugriauti dabartinę pusiausvyrą, jai užtikrinančią elito vaidmenį ir visas privilegijas.

A. Sacharovas atkreipia dėmesį į Vladivostoko susitarimus, kurie sovietams ir amerikiečiams leido turėti po 2.400 raketų su atominiais užtaisais. Juose buvo nutylėtas tų užtaisų pajėgumas. Normaliai jis gali siekti iki 30 megatonų, bet Sovietų Sąjunga jau 1961 m. yra išbandžiusi 100 megatonų užtaisą, priskirtą prie "nešvarių" sprogimų dėl perdidelio radioaktyvumo. Kalbėdamas apie priešraketinius ginklus, A. Sacharovas primena Sovietų Sąjungos ir JAV susitarimą tokią apsaugą taikyti tik dviem sritim. Tokia sritimi sovietai pasirinko Maskvą, kuri yra ne tik šio krašto karinė-pramoninė širdis, bet ir kompartijos elito pagrindinė buveinė.

Pasisakydamas už strateginių ginklų griežtą stebėtojų kontroliuojamą sumažinimą, A. Sacharovas nuogąstauja dėl jų perdidelio skaičiaus. Visai gyvybei žemėje sunaikinti užtenka nuo 200.000 iki 500.000 megatonų stiprumo sprogimų abiejose kariaujančiose pusėse. Jis cituoja buvusio JAV krašto apsaugos sekr. J. Schlesingerio pareiškimą, kad Sovietų Sąjunga savo galingesnėms raketoms gali parūpinti aštuonis užtaisus, nukreipiamus į skirtingus taikinius, o JAV — tik tris. Ateityje amerikiečiai, be abejonės, sustiprins savo raketų pajėgumą ir padidins užtaisų skaičių. Toks užtaisų dauginimas, apribojus raketų skaičių, atveria naujas galimybes ginklavimosi varžybose. Vakarų pasauliui A. Sacharovas siūlo laikytis vienybės, daryti spaudimą Sovietų Sąjungai, kad būtų pasiektas ir užtikrintas abipusis lygus strateginių ginklų apribojimas.

(Pabaiga) **V. Kst.**

Kolchozų stambinimas ir mechanizavimas

Nauji patvarkymai okupuotos Lietuvos žemės ūkyje

Sovietų Sąjungoje dar vis tebedaromi eksperimentai žemės ūkyje, tebejieškoma naujų būdų įvesti didesnę partijos kontrolę ir priversti kolchozininkus dirbti ir su džiaugsmu visa, kas pagaminta, atiduoti valstybei. Jau praėjo daugiau kaip 10 metų nuo garsaus Chruščiovo pažado "pavyti ir pralenkti Ameriką", bet dar vis aprūpinimas dirbančiųjų maisto gaminiais yra 10-20% žemiau pageidaujamos normos.

Pasimokę iš Chruščiovo švaičiojimų auginti kukurūzus visoj Sov. Sąjungoj, partijos biurokratai truputį atleido vadžias, ėmė gaminti ir pirkti daugiau traktorių, kombainų, statyti trąšų fabrikus, parūpinti žemės ūkiui herbicidų. Mėsos, pieno produktų ir kiaušinių gamybai padidinti buvo nutarta pakelti dirbantiesiems žemės ūkyje atlyginimus; imta mokėti premijas už virš plano pristatomus grūdų, mėsos, pieno, kiaušinių kiekius. Grūdų derliai ir gyvulininkystės produktų gamyba ėmė kilti kasmet 4-6%. Lietuvos kompartijos pareigūnai ėmė gauti už gerą darbą pereinamąsias vėliavas, medalius, pagyrimo lapus. Lietuvai, Latvijai ir Estijai yra pavesta aprūpinti mėsa, pienu, sviestu, kiaušiniais du didžiuosius Sov. Sąjungos miestus — Leningradą ir Maskvą.

Po karų, Stalino ir Chruščiovo reformų žemės ūkis vis negalėjo atsigauti. Išdraskius senąsias sodybas, ištrėmus į Sibirą pažangiuosius ūkininkus, jaunimui išbėgus į miestą, — žemės ūkyje liko dirbti seniai. Dabar Lietuvos kaime yra 46% gyventojų (prieš karą buvo 76%). Nei propaganda apie gerą kolchozininkų gyvenimą, nei šefavimai, nei priverstinės talkos miestų darbininkų nesuvilioja žmonių atgal į kaimą.

Dabar žemės ūkio produkcijai ir rentabilumui pakelti, darbininkų trūkumui išlyginti sugalvota stambinti kolchozus, kurti teritorinius, rajoninius susivienijimus, auginti gyvulius bei kiaules stambiuose kompleksuose (fermose). Taip atsisakoma mišraus (šakinio) ūkininkavimo būdo. Vienai žemės ūkio gamybos šakai išvystyti sujungiami 2-5 kolchozai. Centriniame kolchoze statoma gyvulių auginimo, pieno, kiaulių patalpos ir darbininkų gyvenvietė. Kiti kolchozai tiekia pašarus, augina prieauglį arba technikines kultūras. Pagrindiniame kolchoze šėrimas, melžimas, penėjimas mechanizuojamas, todėl sumažėja administracijos išlaidos, reikia mažiau darbininkų bei specialistų. Atpinga savikaina, susireguliuoja pristatymas pardavimui. Apskaičiuota, kad įdėtas kapitalas mechanizavimui ir pastatams išsimokėtų po 6 metų. Pirmuosius kompleksų pastatus dar šiais metais tikimasi pilnai įrengti. Tam skirta ir parūpinta medžiagos ir piniginės paskolos. Vėliau kiti kolchozai turės investuoti savo santaupas ir prasiskolinti valstybei. Susižavėjus naujais išgirtais gamybos būdais, bijomasi, kad nesumažėtų senųjų kolchozų gamyba, todėl jiems padidinta partiečių priežiūra bei kontrolė. Kolchozo pirmininkas, nevykdąs partijos nurodymų, pašalinamas, o jo vieton parenkamas paklusnesnis kandidatas.

Pravedus reformas, vienas kolchozas vidutiniškai turės 4000 ha bendro ploto. Naudojamos žemės būtų 3000 ha, ariamos — 2000 ha. Vieno sėjamo lauko dydis — 200 ha. Šie ūkiai dar jun-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Laisvės kovotojų metai

VLADAS RAMOJUS

1976 m. sausio pirmoji diena. Mėlynoje Čikagos padangėje maudosi saulė, ir jos spinduliai atsimuša į tirpstantį sniegą. Gatvės tuščios, nes po vakarykščių balių žmonės ilsisi. Kai vakar "Dainavoje" pradėjom Naujų Metų sutikimo puotą, Šv. Kryžiaus par. klebonas, JAV gimęs ir augęs lietuvis kun. prof. V. Mykolaitis invokacijoje kalbėjo: "Laimink Lietuvą, kad, nors sunkiai kentėdama, pasiliktų Tau ištikima ir būtų garbingas pavyzdys visam krikščioniškam pasauliui, o pagaliau, kad ji džiaugtųsi tikra laisve . . ."

Tų patriotišku JAV gimusio lietuvio kunigo žodžių įkvėptas, N. Metų rytą neėmiau kitokio darbo i rankas, išskyrus baigiamo rašyti veikalo "Kritusieji už laisvę" III tomo rankraščius. Juos bevartant, iš datų susidarė vaizdas, kad šiuos 1976 metus turėtume pavadinti Lietuvos Laisvės Kovotojų Metais. Nors šiais laikais rezistencija okup. Lietuvoje vyksta visai kitokiomis formomis, negu pokario dešimtmetyje, bet faktai sako, kad dabartinei tautos rezistencijai, kurios eilėse yra nemažai jaunimo, didžiąją dvasinę jėgą įkvėpė pokario dešimtmetyje vesta Lietuvos laisvės kovotojų kova už Lietuvos nepriklausomybę.

Šiais metais sueina eilė apvalių sukakčių, kai žuvo pagrindiniai Lietuvos laisvės kovų vadai.

Prieš 30 m., 1946 m. birželio mėnesį, Dzūkijos miškuose žuvo **plk. J. Vitkus — Plk. Kazimieraitis.** 1946 m. pavasarį Vilniuje įvykusiame slaptame Lietuvos VGP atstovų suvažiavime plk. J. Vitkus buvo išrinktas vyriausiu ginkluotų pajėgų vadu. Beje, naujų pareigų nebesuspėjo pradėti, nes tuojau žuvo. Jo pareigas tada perėmė "Tauro" apygardos vadas ltn. Baltūsis — Plk. Žvejys, žuvęs 1948 m.

Prieš 25 metus, 1951 m. gegužės mėn., Lietuvoje žuvo žurnalistas **Julijonas Būtėnas,** iš laisvųjų Vakarų grįžęs į Lietuvą, į rezistencinės kovos lauką. Šį neeilinį žurnalistą - publicistą deramai paminėti ryžtasi Lietuvių Žurnalistų S-gos centro valdyba Čikagoje gegužės 9 d. Šalia kalbėtojų, dramos aktorius J. Kelečius atliks žodinę - meninę programą, o iš 100 jaunuolių susidedantis jaunimo choras, vadovaujamas muz. F. Strolios, atliks vien partizanų dainų repertuarą.

Prieš 25 metus, 1951 m. spalio mėn., kovos lauke žuvo augštas "Tauro" apygardos pareigūnas, Lietuvos ginkluotos rezistencijos ryšininkas su Vakarais **J. Lukša — Daumantas,** palikęs neikainojamos vertės užrašus iš laisvės kovų "Partizanai". Didelis mūsų laimėjimas, kad tie užrašai sukaktuvinių metų išvakarėse buvo išleisti anglu kalba. Tą veikalą daugelis laiko šalia Šv. Rašto, šalia pačių svarbiųjų knygų.

1951 m. kovos lauke buvo suparalyžuotas LLKS prezidiumo pirmininkas (taip tada vadinosi Lietuvos ginkluotos rezistencijos vado postas) **kpt. J. Žemaitis — gen. Vytautas.** Jį tom pareigom išrinko slaptas Lietuvos ginkluotos rezistencijos atstovų suvažiavimas, įvykęs Radviliškio apylinkėse 1949 m. vasario mėnesį. Kpt. J. Žemaitis, pareigas perdavęs ltn. A. Ramanauskui — gen. Vanagui, Žemaitijoje slapstėsi iki 1953 m. birželio mėn. Sovietiniam saugumui suėmus bunkerio sargybinį ir vieną iš ištikimiausių kpt. J. Žemaičio kovos draugų, Saugumas su kariuomene apsupo bunkerį ir kpt. J. Žemaitį suėmė. Sibiro tremtinės mokyt. E. Juciūtės ir kitų šaltinių paskelbtomis žiniomis, kpt. J. Žemaitį rusai sušaudė 1954 m.

Prieš 20 metų, 1956 m. rudenį, į rusų rankas pateko ir be teismo buvo sušaudytas paskutinis LLKS prezidiumo pirmininkas ir kartu vyriausias Lietuvos ginkluotos rezistencijos vadas **ltn. Adolfas Ramanauskas — gen. Vanagas,** buvęs Alytaus mokytojų seminarijos mokytojas, nuo 1945 m. aktyvus ginkluotos rezistencijos dalyvis, pareigose vis kilęs augštyn. Ltn. A. Ramanauskas buvo gimęs JAV, 3 metų amžiaus su tėvais grįžo į Lietuvą ir čia išaugo dideliu Lietuvos patrijotu. Faktas, kad paskutinius penkerius metus ginkluotai Lietuvos rezistencijai vadovavo JAV pilietis, berods, dar niekad viešai nebuvo keltas amerikiečių sluogsniuose. Ar nevertėtų tai padaryti šiais metais, minint ltn. A. Ramanausko mirties 20-tąsias metines.

Jei surašytumėm pavardas įvairių laisvės kovos dalinių vadų bei kovotojų, žuvusių 1946, 1951 ir 1956 m., šis sąrašas gal netilps laikraščio puslapyje. Todėl iškėliau tik pačius pagrindinius vadus.

Jei šių metų ir nepavadintumėm Lietuvos Laisvės Kovotojų Metais, tai bent įvairiose lietuvių kolonijose reikėtų rengti minėjimus, pamaldas lietuvių šventovėse. Muzikai turėtų jų atminimui kurti kantatas, dramaturgai — dramos veikalus, rašytojai — istorinius romanus, poetai — poemas ar balades. Tiesa, jau visą eilę kūrinių turime — J. Gaidelio, Br. Markaičio, A. Landsbergio, J. Gliaudos, A. Barono, A. Kairio, B. Brazdžionio ir visos eilės kitų, bet jų reikėtų ir daugiau, ypač šiais sukaktuviniais metais.

Ilga ir sunki Lietuvos laisvės kova dar toli gražu nebaigta. Didieji vardai ir jų pavyzdžiai tegu mums teikia stiprybės. Neužmirškime jų.

VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas (viduryje) įteikia Lietuvos karaliaus Mindaugo medalį A. Firavičiui, surinkusiam daugiausia lėšų Tautos Fondui Toronte ir apylinkėje. Iš kairės: A. Firavičius, VLIKo seimui pirmininkavęs A. Skirius, dr. K. J. Valiūnas, Tautos Fondo valdybos pirmininkas A. Vakselis **Nuotr. L. Tamošaičio**

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

10.000 NUMERIŲ

Kalėdų pirmą dieną Vilniuje įvyko "mokslinė" konferencija "Spauda — ištikimas komunistų partijos pagalbininkas" paminėti kompartijos oficiozo dešimttūkstantajam numeriui. Pranešimus skaitė: vilniškės kompartijos istorijos instituto direktorius R. Šarmaitis — apie "Tiesos" vaidmenį kovoje už Lietuvos sovietinimą ir Lenino idėjų įgyvendinimą, "Komunisto" žurnalo vyr. red. G. Zimanas — apie laikraščio įnašą į komunistinį darbo žmonių auklėjimą. "Tiesos" red. A. Laurinčiukui šioje "mokslinėje" konferencijoje teko įsipareigojimais kvepiantis pranešimas — "Tiesos" laikraščio vaidmuo, vykdant devintojo penkmečio planą, kovojant už deramą sovietų kompartijos XXV suvažiavimo sutikimą". Maskvai ištikimai tarnaujanti "Tiesa", kurios net ir pavadinimas buvo pasiskolintas iš rusiškos "Pravdos", buvo pradėta leisti 1917 m. balandžio 12 d. Jubilėjinio numerio proga vilniškė augščiausioji taryba nusipelniusių žurnalistų garbės vardus suteikė red. A. Laurinčiukui, atsakingajam sekr. M. Barysui ir skyriaus vedėjai A. Šmigelskienei. Keistai skamba spaudoje pabrėžiamas šios konferencijos tariamasis moksliškumas, nes iš tikrųjų ji — grynai propagandinė, išryškinanti aklą laikraščio tarnybą kompartijai. Dalyvių eilėse buvo ir vilniškės kompartijos centro komiteto I sekr. P. Griškevičius.

VETERANŲ SĄSKRYDIS

Tradicinis scenos veteranų sąskrydis gruodžio 22 d. buvo surengtas Vilniuje, Lietuvos Teatro Draugijos aktorių namuose. Jis pradėtas Kipro Petrausko, Boriso Dauguviečio ir Juozo Vaičkaus 90-tųjų gimimo metinių paminėjimu. Ataskaitinį pranešimą padarė Lietuvos Teatro Draugijos veteranų sekcijos pirm. N. Vosyliūtė-Dauguvietienė. Draugijos pirm. V. Noreika įteikė garbės raštus bei dovanėles scenos veteranams, 1975 m. atšventusiems amžiaus sukaktis. Vilniaus dramos teatro aktoriai suvaidino B. Dauguviečio "Žaldokynės" ištrauką, o Vilniaus jaunimo teatro aktorius R. Karvelis parodė savo filmą, užfiksavusį 1974 m. įvykusį veteranų sąskrydį.

SKAUDI NELAIMĖ

Spaudoje tėvai jau nepirmą kartą įspėjami nepalikti be priežiūros mažamečių vaikų savo namuose. Lietuvos savanorių ugniagesių draugijos vyr. instruktorė Č. Čibirienė 1975 m. gruodžio 5 d. laidoje "Valstiečių Laikraščio" skaitytojus supažindina su nauja tragedija, įvykusia 1975 m. lapkričio 27 d. Vilniaus rajono Motiejiškių kaime. Tos dienos pavakaryje A. Bartašekas su žmona nutarė aplankyti kaimynus. Kad trim mažamečiam vaikam nebūtų baisu, jiedu paliko uždegtą žibalinę lempą. Pastebėję kilusį gaisrą, pirmieji subėgo kaimynai, atskubėjo ir vaikų tėvai. A. Bartašekas puolė į deganti namą vaikų gelbėti ir žuvo kartu su jais.

TVARKO IX FORTĄ

Jau daug metų žadama Kaune, IX forte, pastatyti didingą paminklą žuvusiems kaliniams. Jų ypač didelis skaičius ten žuvo nacių okupacijos metais. Konkurse priimti paminklo projektai kažkodėl vis nepatiko kompartijos vadams. Juos teko perdirbinėti, kol pagaliau galutinio patvirtinimo susilaukė skulptoriaus A. Ambraziūno, architektų G. Baravyko ir V. Vieliaus projektas. "Tiesa" 1975 m. lapkričio 27 d. apie šį paminklą rašo: "Memorialas turi žymiai platesnę politinę reikšmę. IX fortas — tai gyvas Lietuvos revoliucinės praeities liudininkas. Krauju apšlakstyti forto akmenys mena pavyzdžio neturintį tarybinės liaudies didvyriškumą Didžiojo Tėvynės karo metais, ragina tarybinius žmones būti budriais, kovoti su imperializmo užmačiomis, stiprinti taiką žemėje..." Taigi, šis paminklas bus aiškiai sovietinis ir tarnaus Maskvos propagandai. Kaune įvykusiame organizacinio komiteto posėdyje minimas ne tik suprojektuotasis paminklas, bet ir muzėjus, administracinis pastatas, speciali salė forto rūsiuose, skirta ten kalintų lietuvių atminimui. Kadangi kalbama apie "buržuazijos valdymo ir fašistinės okupacijos metus", pagerbimo, atrodo, tesusilauks komunistai. Fortą planuojama sutvarkyti visuomeninėmis lėšomis. Iki 1975 m. lapkričio jau buvo surinkta apie 700.000 rublių spektakliais, koncertais, parodomis, sporto varžybomis.

SURENKAMI BALDAI

Vakarų pasaulyje krautuvės parduotus baldus pirkėjams pristato jau pilnai užbaigtus. Belieka tik jais džiaugtis ir naudotis. Kitokia tvarka yra Vilniuje. Danguolė Repšienė lapkričio 28 d. "Tiesoje" pasakoja: "Vilniaus baldų parduotuvėje Mindaugo gatvėje visada gyva — daug kas renkasi baldus, perka. Parsivežus pirkinį, džiaugsmas ima blėsti. Iš krūvos lentelių, į pundelį surištų varžtelių, vyrelių ne kiekvienas sugeba surinkti spintą, fotelius ar kitus baldus. Pagaliau, jei ir sugebėtų, nespecialistui tai atima daug laiko. Kas gali padėti? Baldų parduotuvėje pasiūlo išsikviesti meistrą-surinkėją, tačiau tik sekcijoms surinkti. Jei įsigijote kitą kurį baldą — ne..." Pasirodo, nevisiems baldams yra nustatytos jų surinkimo kainos. Rezultatas: "Žmonės priversti ieškoti privatininkų meistrų, mokėti jiems tiek, kiek paprašo. Žinoma, visada daugiau, negu užmokėtum parduotuvei..." D. Repšienė siūlo išspręsti baldų surinkėjų problemą, bet jai ir į galvą neateina mintis reikalauti, kad krautuvės pardavinėtų ne lentelių krūvas ir varžtelių pundelius, o pilnai naudojimui paruoštus baldus. Tokie jie turėtų būti tiekiami ir krautuvėms tiesiai iš gamyklos. Atrodo, Vilniaus baldų parduotuvėms vis dar trūksta didesnių patalpų, sandėlių ir net sukvežimių parduotiems baldams išvežioti.

STELMUŽĖS ĄŽUOLAS

Seniausią ir storiausią Lietuvos ąžuolą Stelmužėje jau pradeda kamuoti negalavimai. Beveik trečdalis kamieno yra apmiręs, džiūsta šakos, dūla kamieno tuštymės sienos. Ąžuolo problemas aptarė jį aplankiusi komisija, kurią sudarė dendrologai (medžių ir krūmų specialistai), chemikai, parkotyrininkai, architektai, Lietuvos paminklų apsaugos darbuotojai. Jie numatė priemones sulaikyti medieną ėdančio grybo skverbimuisi, likviduoti grybą skatinančio vandens poveikiui. Vilties Stelmužės ąžuolui teikia žaliųjų apatinių šakų medienos prieauga nelauktai didele metine rieve. Nuo suvenyrų mėgėjų ir "įsiamžintojų" ąžuolą planuojama apsaugoti specialia tvora. Užtvertasis plotas bus apželdintas dirvos gyvybingumą palaikančia miško žole. Komisijos nariai atsisakė atramų ąžuolui sutvirtinti, tikėdami, kad jo dar neišvers užėjusios vėtros.

PANEVĖŽIO MARIOS

Panevėžyje jau statoma Nevėžio užtvanka, kuri šio miesto gyventojams parūpins aštuonių kilometrų ilgio, 84 hektarų bendro ploto vandens telkinį su šešių metrų augščio kriokliu. Jis panevėžiečiams bus miniatiūrinė Niagara. Betoną užtvankai paruošia vietinė gelžbetoninių konstrukcijų gamykla. V. Kst.

Kalėdinė lietuvių eglutė Winnipego "Man and Nature" muzėjuje. Jos puošėjos — Vida Balčiūnaitė ir Aldona Jančiukaitė Napoleon Photo Studio

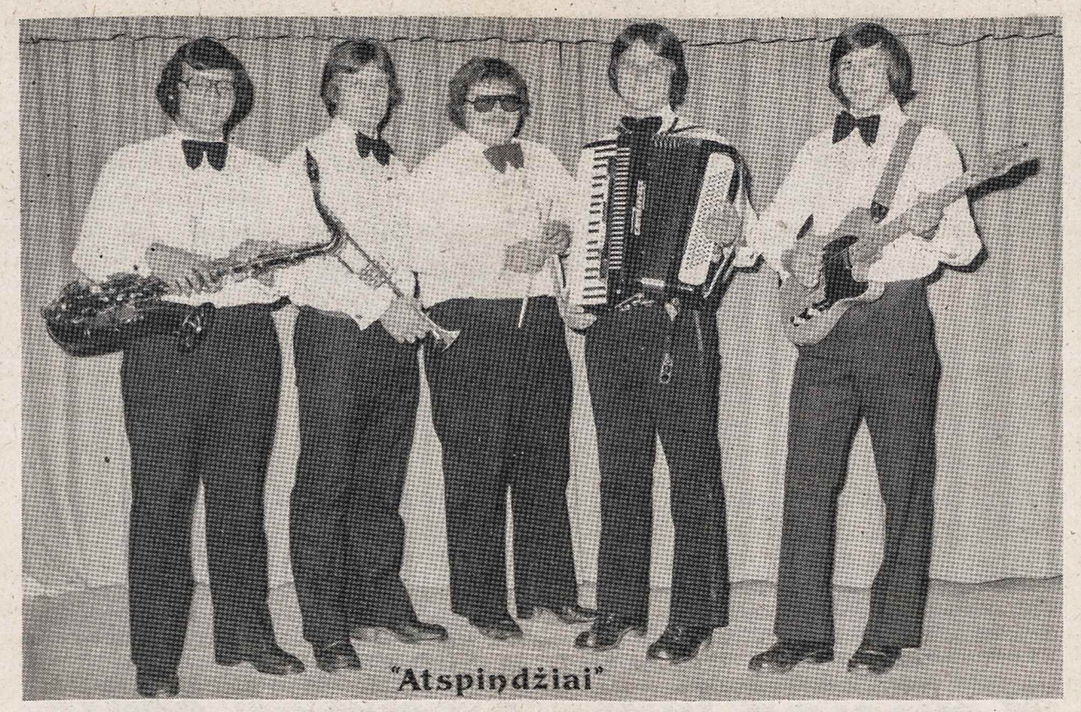

Londono, Ont., lietuvių studentų orkestras "Atspindžiai". Iš kairės: Algis Villani, Mindaugas Repšys, Marius Chainauskas, Leonardas Lukša, Viktoras Jakubaitis

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI Į MŪSŲ RUOŠIAMĄ

tradicinį ZUIKIŲ BALIŲ

- Įvairūs gėrimai • Šilta stirniena, zuikiena ir stumbriena
- Staliukų ir laimikių loterijos
- Taurių įteikimas geriausiems šauliams ir žvejams
- Meninę programos dalį atliks sol. J. SRIUBIŠKIENĖ
- Linksmoji ir šokių dalis, grojant Rococzy 4 asmenų orkestrui
- Pradžia — 6.30 v. v.

Įėjimas — $3.50, studentams — $2.00
HAMILTONO LIETUVIŲ ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS" VALDYBA

sausio 24, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėje

HAMILTON, ONT

N. METUS hamiltoniečiai sutiko Jaunimo Centro salėje. Nevisi atėjo į bendrą sutikimą, bet salėje žmonių užteko — buvo apie 300. Sutikimo valandos praėjo bešokant, besigardžiuojant skania St. Petkevičienės ir jos talkininkių paruošta vakariene, šaltais užkandžiais, pyragais, kava ir pralinksminančiais gėrimais. Buvo ir trumpų susikaupimo momentų, kai Bendruomenės pirm. L. Skripkutė išėjo visų pasveikinti su N. Metais. Čia ji rado progą ir atsisveikinti su visais, kaip jau bebaigianti savo apylinkės pirmininkės kadenciją. Par. klebonas prel. J. Tadarauskas padėkojo visiems už praėjusių metų bendradarbiavimą parapijiniame gyvenime ir visame lietuviškame darbe. Palinkėjo nenuleisti rankų, dirbti ir toliau šiem augštiem tikslam. Buvo ištraukti įėjimo bilietų laimingieji numeriai, ir kaikas turėjo progos dar pagerinti pobūvį laimėtu šampanu ir kitais laimikiais. Šiemet įėjimas vienam kainavo $15. Toks gausus dalyvavimas galėjo duoti Bendruomenei didelį pelną, bet taip nebus, nes šiemet jau reikėjo mokėti daug daugiau už salės nuomą, orkestrą ir už vaišių maistą.

VASARIO 16 minėjime, kuris šiemet čia rengiamas vasario 15, sekmadienį, Scott Park gimnazijos auditorijoj, meninę programą atliks jungtinis choras ir solistai. Jungtinį chorą sudarys Hamiltono AV par. choras, mergaičių choras "Aidas" ir Toronto Prisikėlimo par. choras. Jungtiniam chorui diriguos V. Verikaitis, A. Paulionis, akompanuos — E. Krikščiūnas. Solo ir duetų dalis atliks sol. V. Verikaitis ir sol. R. Strimaitis.

DINGO VACIUS PAŠILYS. Gruodžio 19, penktadienį, išėjęs į darbą, nebesugrįžo į namus visiems čia žinomas mūsų tautietis — V. Pašilys. Dirbo "Stelco". Čia turi šeimą, namus, ramaus, gero būdo, religingas patriotas, 52 m. amžiaus žmogus. Buvo diabetikas ir turėjo nusipirkęs naują automobilį. Šeimos narių ir policijos jieškojimas ligi šiol nedavė jokių rezultatų.

DEŠIMTMETĖ RAMUNĖ RAGUCKAITĖ iškilo čia kaip jauna stalo teniso žvaigždė. Hamiltono dienraštis "The Spectator" plačiai aprašė jos sportinius laimėjimus ir įdėjo jos nuotrauką.

A. A. PALČIAUSKAMS gruodžio 23 d. Šv. Juozapo ligoninėj gimė sūnelis, pirmas vaikas, kurį pakrikštijo Ričardo, Pauliaus vardu. **K. M.**

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS moterų sekcijos pirm. Stasė Petkevičienė, padedama kitų sesių šaulių, gruodžio 24 d. Jaunimo Centro salėje suruošė bendras Kūčias. Dalyvavo apie 70 asmenų. Kuopos vicepirm. A. Šukaitis visus dalyvius pasveikino, padėkojo už dalyvavimą ir pakvietė garbės šaulį prel. dr. J. Tadarauską sukalbėti maldą. Kūčių metu iš magnetofono juostos pagrota kalėdinių ir kitų religinių giesmių.

Senas šaulys

London, Ontario

"ATSPINDŽIAI". Jau daugiau kaip metai groja naujai persiorganizavęs šokių orkestras, pasivadinęs "Atspindžiais" — "Reflections". Pradžią šiam lietuvių studentų orkestrui davė keletą metų egzistavęs studentų orkestras "Lituanika", kuriame dalyvavo du dabartiniai "Atspindžių" muzikantai — Marius Chainauskas ir Mindaugas Repšys. "Atspindžiai", kaip naujos sudėties grupė, pirmą kartą pasirodė 1975 m. sausio 1 d. Dabar joje yra penki studentai muzikantai. Algis Villani groja saksofonu, Mindaugas Repšys — trimitu, Marius Chainauskas — būgnais, Leonardas Lukša — akordeonu, o Viktoras Jakubaitis — gitara. Dainuoja visi orkestro nariai ir lygiai dalinasi visomis techninėmis ar administracinėmis pareigomis. Šio orkestro nariai nė vienas nesiskaito vadovu ir visus sprendimus — tiek meniškus, tiek administracinius — stengiasi išspręsti demokratiniu būdu.

Visi "Atspindžių" orkestro jaunuoliai gyvena ir studijuoja Londone. Jų muzikinis vienetas yra išaugęs iš muzikos pamėgimo. Orkestras mielai groja įvairias melodijas, pradedant mėgstamiausiom lietuviškom tradiciniėm dainom ir baigiant moderniausiom dainom bei šokiais. Jis stengiasi patenkinti publikos skonį. "Atspindžiai" groja įvairiomis progomis ir yra mielai pasiruošę vykti ir į tolimesnes vietoves. **B. K.**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

St. Catharines, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyks vasario 15, sekmadienį, slovakų salėje, Welland-Page gatvių sankryžoje. Programoje bus paskaita, Hamiltono lietuvių teatro "Aukuras" pasirodymas su montažu "Šimtmečių Lietuva". Režisuoja E. Dauguvietytė-Kudabienė. Meninei programai pasibaigus, bus priėmimas — vaišės programos dalyviams ir visiems lietuviams. Pelno nesiekiama, bet išlaidų vistiek susidarys, todėl šiek tiek kainuos mūsų tautiečiams. Tikslus mokestis bus paskelbtas vėliau.

Šokių šiemet nebus. Viskas bus kukliau, nes ne kas metai galime įtempti visas savo jėgas. Įėjimo bilietai bus platinami iš anksto. Svarbu jau dabar tą dieną rezervuoti Lietuvos laisvės šventei.

Prie miesto rotušės bus iškelta Lietuvos vėliava. Tikslus laikas irgi bus paskelbtas vėliau. Tariamasi su CKTB radijo stotimi dėl Vasario 16 programos.

Sekmadienio rytą įprastu laiku vienuolyno koplyčioje bus iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Su vėliavom dalyvaus visos organizacijos.

Apylinkės valdyba

MIRĖ DU LIETUVIAI per Kalėdų šventes. Tai **Stasys Bičinauskas** iš Niagara Falls, Ont., ir **Aleksas Vickosas** iš St. Catharines. Pastarasis N. Metų išvakarėse nelaimingu būdu nuslydo laiptais į savo paties namo rūsį. Tai antras toks atsitikimas lietuvių tarpe šioje srityje. Aleksas buvo čia vienas iš skautų organizacijos steigėjų, "Ramovės" narys. Pasižymėjo didelių duosnumu lietuviškai veiklai. Jo namų durys visuomet buvo atdaros kiekvienam lietuviui. Buvo nevedęs, todėl gerokai vienišas. Pastaruoju metu rečiau bepasirodydavo lietuviškuose minėjimuose ar suėjimuose. Paliko gimines Lietuvoje, o St. Catharines — daug draugų ir bičiulių. Beveik visa bendruomenė dalyvavo Rožinyje, pamaldose ir laidotuvėse. — Stasys Bičinauskas mirė staigiai nuo širdies priepuolio. Tai dar vienas mažai kam žinomas lietuvis šiame krašte. Manoma, kad tokių nežinomų čia yra ir daugiau. Tik mirties atvejai parodo juos buvus lietuviais. Stasys paliko tris vaikus, kurių vienas yra suaugęs. Taip pat paliko žmoną, kuri buvo latvių kilmės.

Tegul būna lengva Kanados žemelė šiems mūsų broliams lietuviams.

Kor.

Delhi, Ontario

ZUIKIŲ BALIUS. Vietinė šaulių kuopa ir Tillsonburgo melžiotojų klubas "Vilkas" sausio 31, šeštadienį, 7 v.v., Tillsonburgo Community Centre salėje rengia metinį vakarą — zuikių balių, kurio meninę programą atliks torontiškis "Varpo" choras, diriguojamas muziko J. Govėdo. Neseniai šis choras labai sėkmingai koncertavo Klevelande ir turi gana platų repertuarą. Rengėjai maloniai kviečia visus tautiečius šiame parengime dalyvauti. **K.**

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV INFORMACIJOS AGENTŪROS dvimėnesinis žurnalas "Problems of Communism" pernykštėje rugsėjo-spalio laidoje paskelbė prof. V. S. Vardžio 16 psl. straipsnį "Modernization and Baltic Nationalism" ("Modernizacija ir baltietiškasis tautiškumas"). Autorius jame aptaria tautiškumo bei tautinės tapatybės sąvokas lietuvių, latvių ir estų istorinėje perspektyvoje, atskleidžia sovietines pramoninimo pastangas, etninių grupių mažėjimą, supažindina su socialinėmis institucijomis, tautiniais baltiečių savitumais bei jų dabartiniu tautiškumu.

RUSŲ KNYGOS KLUBAS Jungtinių Tautų bibliotekos salėje gruodžio 12 d. surengė M. K. Čiurlionio šimtųjų gimimo metų minėjimą. Vilniškės "Tiesos" pranešimu, paskaitą apie M. K. Čiurlionį bei jo kūrybą skaitė nuijorkietis dail. V. K. Jonynas, o M. K. Čiurlionio kūrinių programą atliko pianistė A. Dvarionaitė ir smuikininkas J. Dvarionas. Minėjimo dalyviams parodytas dokumentinis Lietuvos kino studijos filmas "M. K. Čiurlionis". Padėkos žodį Rusų Knygos Klubo vadovui, programos atlikėjams ir žiūrovams tarė sovietinės Lietuvos užsienio reikalų "ministerės" L. Diržinskaitės-Piliušenkos pavaduotojas Vytautas Zenkevičius, Niujorkan atvykęs kaip Sovietų Sąjungos delegacijos narys į JT visumos posėdžius. Ta padėka, žinoma, buvo skirta ir dail. V. K. Jonynui, atsidūrusiam Rusų Knygos Klubo renginyje "Suvienytose Nacijose".

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ valdyba Čikagoje gaisro ištiktai Klevelando "Dirvai" paskyrė $1.000. Valdybos pirm. inž. J. Jurkūnas čekį pasiuntė "Dirvos" patalpų atstatymo vajaus komitetui su kalėdiniais bei naujametiniais linkėjimais "Vilties" draugijai ir "Dirvos" red. V. Gedgaudui.

SU LIETUVIŠKOMIS KŪČIOMIS, jų patiekalais ir tradicijomis televizijos laidos "Detroit Today" žiūrovus Kalėdų rytą supažindino Detroito lietuvaitė Rūta Kaunelytė, pasipuošusi tautiniais drabužiais. Televizijos parodytus šiaudinukus kalėdinei lietuviškai eglutei jai paskolino šių papuošalų gamintoja J. Jonynienė. Detroito lietuvių kultūros klubas pasirūpino, kad lietuviška eglutė papuoštų šio miesto istorijos muzėjaus vieną langą.

BALTŲ MITOLOGIJOS KURSO STUDENTAI Kalifornijos universitete Los Angeles semestro užbaigą atšventė pas prof. dr. M. Gimbutienę. Svečius maloniai nustebino amerikiečių studentų pagal autentiškus receptus paruošti lietuviški patiekalai. Lietuviškiems šokiams vadovavo R. Zelenytė ir prof. dr. M. Gimbutienės dukra Rasa. Abi šios studentės yra Los Angeles LB jaunimo ansamblio narės.

"LOS ANGELES HERALD-EXAMINER" laikraštis paskelbė sąrašą naujų teisininkų, išlaikiusių egzaminus verstis advokatūra. Jame yra du lietuviai — Tomas Vytautas Mažeika ir Nida Žibutė Brinkienė. Pastaroji jau pakviesta į Glendale kolegiją dėstyti komercinės teisės.

"CLEVELAND PRESS" DIENRAŠTIS įsidėjo nuotrauką lietuviškos kalėdinės eglutės, papuošusios pagrindinį Klevelando pramonės ir mokslo bibliotekos pastatą. Prie eglutės nufotografuotos ir ja pasirūpinusios "Žalgirio" kuopos šaulės — J. Budrienė, O. Mikulskienė, L. Čaplickienė, E. Šarkauskienė, O. Ciuprinskienė, N. Braziulienė, A. Pinkienė, U. Grincienė.

Brazilija

INŽ. D. DIKINIS projektuoja požeminį Sao Paulo ir Rio susisiekimą. Jis dažnai skraido tarp abiejų miestų tarnybos reikalais, bet su žmona Vygrę gyvena Sao Paule. Jų vaikai yra likę JAV ir ten studijuoja. Inž. D. Dikinio sutartis su pirmąja požeminio traukinio linija Sao Paule jau yra pasibaigusi, o su antrąja dar nepasirašyta.

Argentina

MINDAUGO DRAUGIJOS mažųjų ansamblis "Pumpurėliai" Berisse surengė ketvirtą metinį koncertą. Pirmoje programos dalyje mažieji pašoko Suktinį ir "Šaltą žiemužę", antroje vyresnės mergaitės padainavo keletą lietuviškų bei argentinietiškų dainelių. Programa užbaigta vyresniųjų grupės tautiniais šokiais. Baigminį žodį tarė programos paruošėja E. Šaulienė.

ADOLFAS BALTUŠIS valstybiniame Buenos Aires universitete gavo prisiekusio lietuvių-ispanų kalbų vertėjo diplomą. Jis yra pirmas lietuvis, susilaukęs šios kvalifikacijos Buenos Aires mieste.

Australija

MELBURNO DAINOS SAMBŪRIO metinį koncertą pradėjo ir užbaigė mišrus choras. Atskirus pasirodymus turėjo vyrų choras ir moterų sekstetas. Visą programą sudarė lietuvių kompozitorių dainos, paruoštos choro vadovo Alberto Čelnos. Dainininkams talkino deklamatorė E. Šeikienė ir tautinių šokių grupė "Klumpakojis" su vadovu Vytautu Strauku.

MOKSLO METUS užbaigė sekmadieninė Melburno mokykla ir lituanistiniai kursai. Mokyklą lankė 73 mokiniai. Mokytojavo D. Sadauskaitė, V. Sidabraitė, A. Liubinas, D. Jokūbaitienė, P. Šiurna, A. Sadauskienė, A. Stasytis, J. Žitkevičienė, M. Špokevičienė, J. Juška, kun. Pr. Vaseris. Mokyklos vedėju buvo P. Baltutis, parengimais rūpinosi R. Mačienė. Lituanistinius kursus, vadovaujamus P. Sungailos, baigė 18 moksleivių. Mokiniai, paruošti R. Mačienės, suvaidino du vaizdelius — "Du šunys", "Vėžlys kėžlys". Programoje taipgi dalyvavo mokyklos choras su vadovu J. Juška, tautinių šokių grupė, paruošta M. Špokevičienės, mažoji balerina A. Vaičaitytė, Arūnas ir Virginija Bruožiai, duetu padainavę keletą dainelių.

ALB SAVAITRAŠTIS "MŪSŲ PASTOGĖ" savo puslapius papildo neperiodiniu priedu anglų kalba "Baltic Herald". Medžiagą jam paruošia už Lietuvos teises kovojantis komitetas: Australian Citizens' Committee for Lithuanian Rights, P.O. Box 470, Strathfield, N.S.W. 2135. "MP" rugpjūčio 25 d. laidoje buvo paskelbtas jau trečias "Baltic Herald" priedas, kurį sudaro keturi vidiniai "MP" puslapiai. Juose nemaža vietos tenka W. Churchillio atsiminimų ištraukoms, liečiančioms Pabaltiją, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai". Įdėtas ir JAV prez. G. Fordo pareiškimas, kurį jis padarė etninių grupių ir mūsiškės ALTos atstovams, ruošdamasis išvykti į Helsinkio konferenciją.

Italija

VYSK. A. DEKSNYS buvo sunegalavęs širdimi, bet gana greitai pasveiko ir iš Romos išskrido lėktuvu į P. Ameriką, kur dalyvavo pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Jį lydėjo prel. L. Tulaba.

PASAULINIAME KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SUVAŽIAVIME lietuviams ir Lietuvai atstovavo A. Venskus. Dalyvius jis supažindino su Lietuvą ištikusia nelaime, pradėdamas 1940 m., kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė ir kai ją okupavo bei prievarta savo sistemon įsijungė Sovietų Sąjunga. Jis taipgi priminė ligi šių dienų vykdomą pagrindinių žmogaus teisių pažeidimą, nuolatinę lietuvių kovą prieš okupantą. Krikščionis demokratus, susirinkusius Romoje iš viso laisvojo pasaulio, A. Venskus ragino kelti balsą prieš žmogaus teisių ir laisvių prievartavimą anapus geležinės sovietų uždangos.

Britanija

PASIKALBĖJIMĄ APIE LIETUVĄ Londono Lietuvių Namuose surengė pokarinių ateivių įsteigtas "Vienybės" klubas, kurio apmirusią veiklą vėl bando atgaivinti inž. J. Vilčinskas. Pranešimą padarė dr. Aleksandras Štromas, iš sovietų okupuotos Lietuvos laisvajan pasaulin išvykęs prieš porą metų. Savo pasakojimą jis pradėjo nuo 1945 m. ir penkerius metus trukusios lietuvių tautos kovos prieš okupantą. Jis taipgi nušvietė dabartines buitines lietuvių sąlygas, kurios jiems sudaro pagrindinį gyvenimo rūpestį, supažindino su rašytojų, menininkų bei kitų intelektualų kūrybinėm problemom, mūsų tautos siekiais bei galimybėmis išlikti lietuviais. Po pranešimo dr. A. Štromas atsakinėjo į pasikalbėjimo dalyvių klausimus.

Belgija

"AMNESTY INTERNATIONAL" Belgijos skyrius rūpinasi politinio kalinio Petro Plumpos-Pluiros išlaisvinimu. Vilniuje jis buvo nuteistais 1974 m. pabaigoje kalėti 8 metus griežto režimo pataisos darbų stovykloje. Turintieji žinių apie šį kalinį bei jo šeimą prašomi pranešti mūsiškei ELTAI, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019, USA.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJĄ prieš Kalėdas aplankė penki Baden-Wuerttembergo vyriausybės atstovai iš Stuttgarto. Jų vizito tikslas — susipažinti su finansine gimnazijos ir bendrabučio būkle, 1976 m. sąmata. Pokalbyje dalyvavo kuratorijos valdyba: pirm. V. Natkevičius, vicepirm. J. Lukošius ir ižd. J. Barasas. Svečiai pažadėjo Baden-Wuerttembergo finansinės paramos gimnazijai nemažinti 1976 m., nors šio krašto vyriausybė yra susidūrusi su finansiniais sunkumais. 1977 m. parama Vasario 16 gimnazijai galbūt bus šiek tiek padidinta, jeigu leis ekonominės sąlygos. VLB krašto valdybos biure svečiai iš Stuttgarto buvo apdovanoti vokiečių kalba išleista brošiūrėle, atskleidžiančia Lietuvos gyventojų suteiktą pagalbą pirmaisiais pokario metais skurdusiems vokiečiams.

SOL. LENA VALAITYTĖ, kylanti pramoginės dainos žvaigždė, 1957-61 m. mokėsi Vasario 16 gimnazijoje. Praėjusią vasarą, dainuodama gretimame miestelyje, ji vėl apsilankė gimnazijoje ir atnaujino ryšius. Po šio vizito mergaičių bendrabučiui L. Valaitytė atsiuntė spalvotų televizijos laidų priimtuvą.

Lenkija

M. K. ČIURLIONIO šimtųjų gimimo metinių minėjimą Wroclavo lietuvių seklyčioje surengė Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos skyrius. Su M. K. Čiurlionio gyvenimu bei kūryba dalyvius supažindino skyriaus pirm. inž. dr. Vytautas Markavičius. Dalyviai turėjo progą pasiklausyti į juosteles įrašytų M. K. Čiurlionio muzikinių kūrinių. Seklyčioje buvo surengta ir M. K. Čiurlionio dailės darbų reprodukcijų parodėlė.

Sukaktuvinių metų užsklanda

JANINA NARŪNĖ

1975 m. gruodžio mėnesio "Eglutės" numeris gražiai užbaigia 25-rių metų sukaktį. Tarytum rugiapjūtės pabaigtuvės, tie sukaktuviniai metai užsklendžia visą eilę atliktų didelių darbų.

Pasibaigė įvairūs parengimai bei minėjimai "Eglutės" garbei. Per ištisus metus mūsų spaudoje mirgėjo sveikinimai ir straipsniai. Pasibaigė sublizgusi Čikagoje pirmoji vaikų piešinių paroda su išdalintomis premijomis, kuri, reikia tikėtis, ir sekančiais metais bus organizuojama. Buvo ir madų paroda, prisidėjusi prie "Eglutės" finansavimo.

Buvo subruzdę mūsų teatro mėgėjai — su dideliu entuziazmu suvaidino "Užburtus vaikus". Ilgametė "Eglutės" rėmėja rašytoja Danutė Augienė pati vaidino, o I. Šerelienė režisavo. Teko patirti, jog "Eglutės" prenumeratorių skaičius yra žymiai padidėjęs.

Gruodžio "Eglutę" išleido čikagietis buv. knygų prekybininkas Jonas Karvelis. Dail. J. Baškys sukūrė įdomų, žemės rutulį apimantį, kalėdinį viršelį.

Pirmajame psl. "Eglutė" sveikina su Kalėdų šventėmis savo jaunus skaitytojus. Toliau Antanas Vaičiulaitis, lyg tėvynės gintarėliais, žeria turtingos lietuvių kalbos žodžius apysakoje "Kūčių kelionė". R. Jotvingytė duoda trumpą eilėraštuką "Pasakaitė". Yra ir Vytės Nemunėlio religinis Kalėdų eilėraštėlis vaikams "Skubu", O. B. Audronės — nuotaikingas ir gyvas "Dėkoju".

Rašytojas Paulius Jurkus parašė gerai sukonstruotą ir vaikų pasauliui artimą apysaką "Saulutės Meškiukas". Linutė gyvai pavaizdavo "Angelų muziką". Tai trumpa, suprantamai parašyta apysakaitė. Ji galėtų būti pritaikyta scenai. Redaktorė sesuo Ona Mikailaitė paįvairino "Eglutės" puslapius originalia apysakaite, miško žvėrelių "Madų paroda". Autorė pamokančiai, vengdama didaktikos, iškelia aikštėn "mados pagyrūnus".

Į laikraštėlio pabaigą eina vienas po kito įprastiniai, bet vaikams įdomūs rebusai, juokai ir "Mūsų kūryba" — pačių vaikų rašinėliai, dažnai šeštadieninių mokyklų mokinių darbai. Pridėtas 1975 m. "Eglutės" turinys ir "Berniukų paveikslų paroda".

Šį paskutinį "Eglutės" sukaktuvinį numerį mieli tėveliai turėtų savo vaikams padovanoti.

Jos adresas: "Eglutė", Immaculata Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Mažas, bet vertingas leidinys

J. KUPRIONIS

Pagal išvaizdą šį leidinį tiktų vadinti brošiūra, bet pagal turinį, tai miniatiūrinė Lietuvos enciklopedija. Parašytas anglų kalba. Autorius — Juozas Prunskis. Leidėjas — Amerikos Lietuvių Taryba. Data 1976 m. Pirmas viršelio puslapis spalvotas, labai skoningai suderintas — lietuviška vėliava, vytis ir užrašas — "Lithuania". Paskutiniame viršelio puslapyje impozantiškas vaizdelis su užrašu — "Laisvės statula Kaune, Lietuvoje, sunaikinta pagal Maskvos įsakymą".

Brošiūroje aprašomi Lietuvos simboliai ir jų prasmė — vėliava, vytis, Lietuvos himnas angliškame vertime. Žinios apie Lietuvą, jos plotą, gyventojus ir palyginimas su eile kitų už Lietuvą mažesnių kraštų. Lietuvos valstybės įsteigimas ir išplėtimas. Aprašymas Lietuvos sostinės Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir kt. Lietuvos susidėjimas su Lenkija ir abiejų žlugimas. Carinių rusų valdymas. Tautinis atbudimas. Nepriklausomybės atgavimas, ekonominė, kultūrinė pažanga, žemės reforma. Sovietų ir nacių konspiracija, bolševikinių rusų okupacija, masinės deportacijos. Lietuviai išeivijoje. Dabartinė lietuvių kova už išsilaisvinimą, Kalantos vaizdelis. Pabaigoje bibliografija — 28 leidinių anglų kalba apie Lietuvą ir Baltiką. Kone kiekviename puslapyje vaizdeliai. Pvz. sovietų-nacių konspiracijos aprašymas pavaizduotas nuotrauka — Stalinas paduoda ranką Ribbentropui.

Su dideliu pasigėrėjimu vartai ir skaitai gražiai apipavidalintą 32 puslapių, 3½ x 8½ colių formato, normaliu šriftu leidinį, į kurį sudėta labai daug žinių. Jos trumpos, aiškios. Kun. dr. Juozas Prunskis tuo dar kartą parodė savo meistriškumą žurnalistikoj.

Leidinio tiražas nepažymėtas, bet jis turėtų būti leidžiamas šimtais tūkstančių. Pakanka pusvalandžio, ir jau gali susidaryti gana pilną vaizdą apie Lietuvą, jos istoriją ir dabartinę padėtį. Jis labai tinka duoti svetimtaučiams, ypač politikoj veikiantiems. Taip pat mūsų jaunimui, kurie lietuviškai sunkiai bepaskaito. Jei jie tik čia sudėtus faktus ir skaitlines išmoktų, jau daug žinotų apie savo tėvų šalį. Todėl tėvai bei jaunimo organizacijos savo nariams turėtų šį leidinį parūpinti.

Juozas Prunskis, LITHUANIA. Published by Lithuanian American Council. Chicago, Ill., 1976, 32 psl. Kaina — 25 ct.

B. VYTIENĖ

Žvakių krautuvėj

Moderniškos ir gražios
ornamentuotos žvakės.
Jų įvairiausios spalvos,
net mirga, raibsta akys.

Vienos jų lieknos, plonutėlės,
kitos apvalios, storos,
lyg tos matytos per Velykas
prie didžiojo altoriaus.

Bet niekur nėra tokių žvakių,
kaip tėviškės kaštanų.
Baltų, medum kvepiančių žvakių
pavasario altanų.

Prisiminimuose jos šviečia,
lyg sapnas įstabus
ir jų šviesa tarytum veda
Tave vėl į namus . . .

O sieloje taip gera,
aplink ramu ramu.
Kaštanų žvakės dega —
ten tėviškę regiu.

Arėjas Vitkauskas

Po švenčių

Sumindžiotos ir suvažinėtos,
Kelios skardinės dūdos dar mėtos.
Eglaitės išgrūstos į užtvorius yra,
(Nekenčia ponia, kad ant kilimo byra).

Lėdo barškučiais langai rytą kaišos,
(Kalėdų linkėjimų krūva dar maišos) —

Tikras žiemos jau atėjęs sezonas,
(Paslėpė antklodes skystas ir plonas) . . .

Vainikai raudoni į krūvas sušluoti
Ir metai nauji su triukšmu išdūduoti:
Dabar — tik sulaukti, ko yra linkėta,
(Jeigu nedings, kaip viskas, kas kalbėta).

ATSIŲSTA PAMINĖTI

ENCYCLOPEDIA LITHUANICA Volume IV. Edited by Simas Sužiedėlis and Juozas Jakštas, Ph.D. Editorial Assistants Rita Kapočius and Mykolas Drunga. 572 psl. kietais viršeliais. Prenumeratoriams kiekvienas šios enciklopedjios tomas kainuoja $25. Bibliotekoms ir mokslo institucijoms daroma žymi nuolaida. Išleido 1975 m. Juozas Kapočius. Užsakymus siųsti šiuo adresu: Encyclopedia Lituanica, 395 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

Pranas Naujokaitis, LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA, II tomas (1907-1928 m.). 582 psl. kietais viršeliais. Tiražas 1000 egz., kaina $10. JAV LB kultūros tarybos leidinys nr. 2, 1975 m. Spaudos darbus atliko Vl. Vijeikio spaustuvė Čikagoje. Knygos užsakymai siunčiami A. Kareivai, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Medicina nr. 2(50), 1975 m. Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos žurnalas, gaunamas pas administratorę L. Dargienę, 10326 Kipling St., Westchester, Ill. 606153, USA.

Petras Jurgėla, LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA. Vardyną sudarė Ona Saulaitienė, iliustravo P. Jurkus. 824 psl. kietais viršeliais. Kaina nepažymėta. Išleido 1975 m. Lietuvių Skautų Sąjunga. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA 1950 - 1975. 25 metų jubiliejus. Redagavo Jonas Narbutas. Viršelis A. Vazalinsko. 136 psl. minkštais viršelaiis. Kaina nepažymėta. Išleido Aušros Vartų parapijos komitetas 1975 m. Montrealyje. Rinko "Tėviškės Žiburiai", spaudė "Litho-Arts" Toronte.

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 3, 1975 m. liepa-rugpjūtis. Administracijos adresas: Kazys Rožanskas, 3450 W. 62nd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Vytis nr. 6, 1975 m. birželis-liepa. Lietuvos vyčių žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, 2524 W. 45th St., Chicago, Ill. 60632, USA.

Hamiltoniškio "Aukuro" aktoriai ruošiasi vaidinti A. Rūko "Bubulį ir Dundulį" Toronto Lietuvių Namuose š.m. sausio 17, šeštadienį, 7 v.v. Nuotraukoje iš kairės: Rožė — M. Kalvaitienė, Bubulis — A. Ulbinas, Agutė — E. Kudabienė Nuotr. V. Beniušio

Albinas Baranauskas grįžo beletristikon

Romanas "Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur"

PR. NAUJOKAITIS

Albinas Baranauskas į mūsų literatūrą atėjo dviem spalvingom novelių knygom: "Sniego platumos" (1956), "Kalvos ir lankos" (1959). Impresionistiniu būdu nutapytas Sūduvos peisažas ir gamtoje gyveną žmonės ten spindi originaliomis spalvomis, rodančiomis autoriaus pastabumą, įsijautimą ir kūrybinės fantazijos gyvumą. Jau už pirmąją knygą buvo paskirta "Aidų" premija. "Draugo" premiją laimėjo ir jo romanas "Karklupėnuose". A. Baranauskas išleido ir sudėtingų impresionistinių vaizdų poezijos rinkinį "Pasaga ir vyšnios" (1969).

Atrodo, kad autorius kurį laiką iš beletristikos laukų buvo pasitraukęs. Prieš porą metų "Lietuvių Dienose" pasirodė slapyvardžiu pasirašyti pasakojimo fragmentai apie Pultinevičiaus nuotykius, kėlę spėliojimų, kad po slapyvardžiu slepiasi talentingas rašytojas. O tas pasislėpėlis ir buvo Albinas Baranauskas, dabar tuos fragmentus įglaudinęs į ilgo pavadinimo romaną (tiesa, autorius šio kūrinio net nevadina romanu).

Tuo tarpu tėra išleista "Rudenų ir pavasarių" pirmoji dalis. Būsiančios dar dvi dalys. Romanas pasakoja Sūduvos ūkininkėlio Pultinevičiaus gyvenimo istoriją. Bet pasakoja ne chronologiškai: kaitaliojasi Pultinevičiaus gyvenimo ir rūpesčių Amerikoje iškarpos su jo atsiminimais iš Užplynių kaimo Sūduvoje. Tas kaimas yra kažkur trikampyje tarp Bartininkų, Pajevonio ir Gražiškių. Dabar Pultinevičius gyvena Amerikoj, neperdidžiausiame Skvireltauno mieste, mažame namelyje prie kapinių, turi pastovų darbą, keletą artimesnių bičiulių.

Pultinevičiaus širdis tebėra pasilikusi Užplyniuose. Atsiminimuose prabėga pro skaitytojo akis jo tėvai, seneliai, giminės, kaimynai, žmona Ona Kalasauskaitė, Paprūsės turtingo ūkininko duktė, savito charakterio, savo įtakoje laikanti lėtoką vyrą. Ten sutinkame ir labai įdomų berną — Liepalotų Skamarakutį. Gimtojo kaimo ir apylinkių vaizdai bei žmonės autoriaus vaizduojami su jam įprastu humoru, impresionistiniu stiliumi, spalvingai ir gyvai.

Taip pat romane labai įdomūs yra amerikiniai Pultinevičiaus draugai ir kaimynai. Jų priklausymas kuriai nors buvusiai ar esamai lietuviškai partijai kiek pašaržuotas. Jie atsiję ir nuo siužetinės linijos — pirmoje dalyje jie lyg nereikalingi. Gal jų vaidmuo išryškės kitose romano dalyse.

Daugiau respekto Pultinevičiaus santykiuose turi buvę karininkai, ypač voldemarininkai (krautuvininkas Tinkorius, kapitonas Mingėla, dabar tarnaująs mokyklos sargu, majoras Butvila).

Daug vietos romane užima Pultinevičiaus klajonės ir nuotykiai fronto linijose 1944 metų rudenį, kai jis vokiečių buvo paimtas iš namų pafrontės darbams ir paskiau nebegalėjo sugrįžti namo, pabėgęs vėl pateko pas vokiečius, paskui atsidūrė Vokietijos pabėgėlių stovyklose, o iš ten emigravo į Ameriką. Nei stovyklinio gyvenimo, nei kelionės per Atlantą, nei įsikūrimo Amerikoje autorius nevaizduoja (tik pamini, kad taip įvyko). Tie klaidžiojimai netoli namų, kažkur ten apie Gražiškius ir Pajevonį, gerokai ištęsti ir nuobodoki, kartojasi. Jie įdomūs nebent sutiktais naujais žmonėmis.

Įdomus epizodas Amerikoje, kai Pultinevičius mėgino gauti darbą lenkų vienuolyne. Bet kaip vėliau darbą gavo, kaip įsigijo menką namelį, visai nekalbama.

Naujas rūpestis Pultinevičiui — iš Sibiro į Lietuvą grįžusios žmonos Onos į Ameriką atsikvietimas. Pasirodo, Čikagoje gyvena svainis Vincas Kalasauskas, suamerikinęs vardą ir pavardę, gerokai sukomunistėjęs. Iš Lietuvos jis išvykęs dar prieš I-ąjį pasaulinį karą, bėgdamas nuo rusų žandarų. Gyvenęs Kanadoje, tik vėliau persikėlęs į Ameriką. Svainio pagalba iškviesti žmonai Pultinevičiui būtinai reikalinga. Sunkiai susirgęs, Kalasauskas atsimeta nuo komunistų ir pasidaro palankus Pultinevičiui. Tačiau žmonos atsikvietimo problema pirmoje romano dalyje palikta neišspręsta.

Romanas parašytas su visomis gerosiomis A. Baranausko stiliaus savybėmis. Kalba turtinga, nuspalvinta net tarminiu koloritu, gausu impresionistinių gamtos vaizdų. Įdomiausi epizodai yra Pultinevičiaus piršlybos pas Kalasauskus, jo santykiai su jauna žmona po vestuvių, berno Skamarakiuko pasamdymas, epizodas lenkų vienuolyne, Grinevičiaus lietuviškos duonos kepykla, Pultinevičiaus sąmojis, kalbant su lietuviškų partijų atstovais.

Iš trūkumų reikėtų paminėti: nereikalinga Skvireltauno istorija, pokalbis apie lietuviškų pavardžių iškraipymą, Pultinevičiaus klajonių pafrontėje ištęsimas, kaikurių dialogų ištęsimas posakių kartojimu. Be reikalo praleistas Pultinevičiaus įsikūrimas pakapės nuošalumoje, ypač kad ta gyvenamoji vieta tapoma ryškiomis impresionizmo spalvomis, rodančiomis ir autoriaus stiliaus savybes:

Pas kapines už mūsų šv. Kazimiero bažnyčios Skvireltaune stovi po klevu namukas, senas vieno aukšto lauželis, nevertas daugiau, kaip kokios dvylikos! Vieta rami, kaimynai daugiausia numirėliai, tylūs ir taikingi. Per tvorą kariasi alyvos, po langais žydi jurginai, o aplink visur, kur tik atsiranda laisva vietelė, prikaišiota lietuviškų žolynų: rūtų, mėtų, diemedžių, bijūnų, radastų, saulučių, našlaitėlių, ūzarų, levažandžių, perkūnėlių, razetų, katilėlių, gvazdikų, kalavijų, dryžių, auskarų, ir t.t., ir t.t. Iš karto matyti, kad čia gyvenama saviškio. Tetrūksta avilių. Bet bičių laikyti negali — mieste uždrausta. Jei kas nors paskųstų, kiek paskui tampymo, kiek išlaidų!

Namuko savininkas yra Užplynių Pultinevičius (7 psl.).

Kai tėra išleistas veikalo trečdalis, sunku spėti, kokia bus visuma. Galimas daiktas, kad ir tie dalykai, kurie dabar yra atsiję nuo siužetinės linijos, ras savo vietą bei reikšmę kitose dalyse. Teigiamas bruožas yra tas, kad autorius spalvingai sukuria detales, moka iš karto atskleisti būdingesnius naujai sutikto žmogaus charakterio bruožus.

Pats pagrindinis veikėjas Pultinevičius yra kiek pasimokęs, turįs ir gyvenimo patyrimo, ūkininkėlis, sugebąs ir pakalbėti, šmaikščiai atsikirsti, sąmojingai draugus paerzinti, tačiau jo paveikslas galėtų būti dar paryškintas.

A. Baranausko grįžimas į beletristiką yra džiuginąs dalykas. Jau ir pirmoji naujo didelio romano dalis patraukia ir savo stiliumi, ir žmonėmis, ir plačia Sūduvos lygumų, kalnelių panorama, lietuviško vaizdavimo šiluma.

Albinas Baranauskas, RUDENYS IR PAVASARIAI arba UŽPLYNIŲ PULTINEVIČIUS NAMIE IR SVETUR. I d. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga 1975 m., 350 psl., kaina $6.

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė atlieka kompozitoriaus Vl. Jakubėno kūrinius pastarojo pagerbtuvių koncerte Niujorke, Kultūros Židinyje, 1975 m. gruodžio 13 d. Nuotr. V. Maželio

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VAKARĄ SU KOMPOZ. VL. JAKUBĖNU Kultūros Židinyje Brooklyne, N.Y., surengė Vaižganto Kultūros Klubas. Programą įvadiniu žodžiu pradėjo jo pirm. Snieguolė Liaukutė ir jai vadovauti pakvietė šio renginio iniciatorių dr. J. Lenktaitį. Kompoz. Jeronimas Kačinskas vakaro dalyvius supažindino su Vl. Jakubėno kūrybine veikla. Paskaitą apie lietuvių muzikos raidą skaitė Vl. Jakubėnas, plačiai paliesdamas visas muzikinio gyvenimo apraiškas, kurių daugelyje ir jam pačiam yra tekę dalyvauti. Vl. Jakubėno kūrinių programą atliko pianistė Aldona Kepalaitė, sol. Irena Stankūnaitė, smuikininkė Elena Kuprevičiūtė ir Niujorko filharmonijos čelistė Judy Shiffers. Solistėms akompanavo pats Vl. Jakubėnas.

PREL. MYKOLO KRUPAVIČIAUS penktųjų mirties metinių minėjimas Čikagoje buvo pradėtas kun. J. Prunskio atlaikytomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu. Akademine dalimi Jaunimo Centre pasirūpino Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Čikagos skyrius, vadovaujamas P. Spetylos. Ksavero universiteto prof. dr. V. Bieliauskas iš Cincinnati skaitė įdomią paskaitą "Tauta, kultūra ir politika". Pirmiausia jis išryškino tautos, tautybės bei tėvynės sąvokas, o po to plačiau palietė kultūrą ir politiką. Kultūros esą negalima suplakti su civilizacija, nes kultūra yra tautos kūrybos kokybė, o civilizacija — jos kiekybė. Politiką paskaitininkas apibūtino kaip tautos sugebėjimą tvarkyti savo valstybinį gyvenimą. Politika betgi yra būtina tautinei kultūrai ugdyti. Gražiausių rezultatų pasiekia idealistai politikai, vadovaudamiesi išmintimi, derindami kultūrinius, religinius ir politinius reikalus, vengdami politikos ir kultūros susikirtimų. Velionis prel. M. Krupavičius priklauso tų retų idealistų gretoms, nes jam pavyko suderinti patriotines, kultūrines, politines ir religines mūsų tautinio gyvenimo sritis. Paskaita užbaigta diskusijomis, kuriose dalyvavo T. Blinstrubas, kun. V. Bagdanavičius, MIC, kun. J. Borevičius, SJ, K. Šidlauskas ir O. Čerškienė.

JAV 200 METŲ SUKAKČIAI skirtoje amerikiečių dailininkų parodoje Paryžiuje su savo tapybos darbais dalyvavo dail. Elena Urbaitytė. Tai buvo reprezentacinio pobūdžio paroda, kurios surengimu pasirūpino viena kultūros draugija, ministerija, turizmo sekretoriatas ir Paryžiaus miesto taryba.

"KONTINENTO" ŽURNALAS savo 5 numerio skyriuje "Rytų Europos dialogas" išspausdino Algirdo Landsbergio straipsnį "Orwellis ir Kafka tebegyvi Lietuvoje". Šio straipsnio rėmuose jis nušviečia Lietuvą ištikusią tragediją, lietuvių laisvės siekius, prasiveržusius R. Kalantos susideginimu, užsienį pasiekiančiom "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikom". Pasak autoriaus, Orwellis ir Kafka šiandien pilnomis rieškučiomis galėtų semti temas iš Lietuvos buities, kurią sukarikatūrino režimo siautulys.

JURGIO GLIAUDOS NOVELĘ "URAGANAS" paskelbė JAV leidžiamas išeivių rusų laikraštis "Novoje Russkoje Slovo". Novelėje vaizduojama iširusios šeimos tragedija ir artimo meilės pergalė prieš kerštą.

STEPAS VYKINTAS-POVILAVIČIUS, žurnalistas, politikas ir visuomenininkas, atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Lietuvoje jis dirbo mokytoju ir 1942 m. Vilniaus universitete baigė humanitarinį fakultetą. Ypač gilią vagą sukaktuvininkas yra išvaręs kaip įvairių laikraščių bei jų skyrių redaktorius, "Lietuvos Aido" korespondentas Paryžiuje 1938-39 m. Su kitais politikais Vokietijoje 1945 m. įsteigė Lietuvos demokratų partiją, kuri po trejų metų persiorganizavo į Lietuvos Atgimimo Sąjūdį. Vokietijos LB veikloje reiškiasi nuo 1950 m. Vasario 16 gimnazijoje 1957-70 m. dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Išėjęs pensijon, nemažą dėmesį skyrė spaudai — "Dirvai", "Europos Lietuviui", "Laisvajai Lietuvai".

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA prieš pat Kalėdas išleido kun. dr. Andriaus Baltinio parašytą vysk. Vincento Borisevičiaus monografiją. Spaustuvei jau atiduotos ir netrukus bus išleistos šios knygos: "Suvažiavimo darbų" IX tomas, LKM Akademijos "Metraščio" VI tomas, dr. P. Joniko redaguotas dr. A. Salio "Raštų" I tomas.

LATVIŲ LEIDYKLA "GRAMATŲ DRAUGS" Brooklyne, N.Y., išleido Aloyzo Barono romaną "Mėnesiena", išverstą Janio Zarinšo. Latviškoji laida turi pakeistą pavadinimą — "Mana sieva, mans dels" ("Mano žmona, mano sūnus").

LIETUVIŲ OPERETĖS ANSAMBLIS Los Angeles mieste ruošiasi J. Strausso operetės "Čigonų baronas" spektakliams sausio 31 d. ir vasario 1 d. Immaculate Heart kolegijos salėje. Muzikine operetės dalimi rūpinasi muz. O. Metrikienė. Operetės pastatyme dalyvaus vietiniai solistai — B. ir R. Dabšiai, J. Čekanauskienė, F. Korsak, A. Pavasaris, L. Zaikienė, B. Seliukas, R. Ringytė ir J. Petronis. Gros simfoninis Valley Youth orkestras, diriguojamas dr. T. Osborn. Operetę režisuoja A. Žemaitaitis.

SOL. VIRGILIJUS NOREIKA, grįžęs iš sėkmingų gastrolių R. Berlyno ir Budapešto operose, dalyvavo Minske įvykusiame baigminiame festivalio "Gudijos ruduo" koncerte. Lietuviams jame taipgi atstovavo Pr. Tamošaičio vadovaujamas ansamblis "Sutartinė".

LIETUVOS BALETO PENKIASDEŠIMTMETĮ Vilniaus operos ir baleto teatras paminėjo nauju P. Čaikovskio "Spragtuko" pastatymu. Jo baletmeisteris — E. Bukaitis, dailininkė — R. Songailaitė. Pagrindinius vaidmenis sukūrė L. Aškelovičiūtė ir V. Kudžma. Prieš spektaklį apie Lietuvos baleto nueitą kelią bei pasiektus laimėjimus kalbėjo kultūros "ministeris" L. Šepetys, baleto veteranė G. Sabaliauskaitė ir teatro direktorius V. Noreika. Oficialia Lietuvos baleto pradžia laikoma 1925 m. gruodžio 4 d., kai rampos šviesą išvydo pirmasis baletas — L. Delibo "Kopelija". Pirmuosius šokėjus paruošė baletmeisterė ir baleto pedagogė O. Dubeneckienė. Vilniaus televizija baleto sukakties proga surengė valandą trukusį koncertą, kurį pradėjo M. K. Čiurlionio meno mokyklos choreografijos skyriaus mokiniai ir baletų ištraukomis užbaigė dabartinė šokėjų karta.

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio, minėdamas 15-tuosius veiklos metus, pernai daug gastroliavo ir prieš pat Kalėdas surengė savo tūkstantąjį koncertą Vilniaus filharmonijos salėje. Šio sukaktuvinio koncerto programą sudarė R. Žigaičio, F. Bajoro, J. S. Bacho. W. A. Mocarto, G. Rossini, G. Sviridovo kūriniai. Sekantį sezoną orkestras yra pakviestas į Maskvą monografiniam penkių koncertų ciklui "Lietuvos kamerinis orkestras".

ANYKŠČIŲ KULTŪROS NAMUOSE savo amžiaus 80 metų sukaktį atšventė rašytoja Bronė Buivydaitė — Tyrų Duktė. Jos kūrybos ir gyvenimo apžvalgą padarė žurnalistas V. Račkaitis, sukaktuvininkę sveikino rašytojai A. Liobytė ir A. Pocius, Lietuvos Aklųjų Draugijos centrinės bibliotekos direktorius S. Stasiulis. Programą atliko rajono saviveiklininkai. Aldona Liobytė, "Literatūroje ir Mene" nušviesdama sukaktuvininkės kūrybinius laimėjimus, primena skaitytojams, kad ji taip pat yra parašiusi libretą Čikagoje Amerikos lietuvių pastatytai Kazimiero Banaičio operai "Jūratė ir Kastytis".

STUDENTŲ TEATRŲ FESTIVALĮ septintą kartą surengė Vilniaus universitetas, kurio teatrinė grupė švenčia veiklos dvidešimtmetį. Vilniečiai studentai suvaidino: R. Samulevičiaus pjesę "Kaip vėjas laukuose", Justino Marcinkevičiaus "Heroicą", J. Borškevičiaus "Senos kronikos receptą". Jų pastangas papildė parodijų grupė "Petro Navicko išpažintimi". Šių spektaklių režisoriai — L. Ciunis, A. Čepaitytė, N. Kurklietytė ir G. Kličius. Kauno politechnikos instituto studentai festivalyje dalyvavo su K. Abelio dviejų dalių komedija "Prarastoji melodija", režisuota R. Tumpos ir L. Zelčiaus. Vilniaus jaunimo teatro jauniausieji aktoriai, pernai baigę teatrinį konservatorijos fakultetą, festivaliui paruošė D. Tamulevičiūtės režisuotą "Šekspyrą". Festivalin buvo atvykusios studentų gaupės iš Maskvos ir Leningrado. Maskviečiai jame dalyvavo su Justino Marcinkevičiaus poema "Siena", režisuota G. Ginzburgo, o leningradiečiai atvežė su rež. V. Dokučiajevu paruoštą K. Simonovo dviejų dalių apysaką "Kelios dienos be karo". Į festivalio rėmus taipgi buvo įtrauktas ir poezijos vakaras, kuriame savo eilėraščius skaitė poetai J. Kalinauskas, A. Jonynas, A. Karosaitė, R. Dambrauskaitė, J. Kunčinas, Z. Mažeikaitė, V. Vaitkevičius, A. Verba.

RESPUBLIKINĖ VILNIAUS BIBLIOTEKA parūpino medžiagą M. K. Čiurlionio parodai Erfurte, R. Vokietijoje. Ši paroda vokiečius supažindino su M. K. Čiurlionio dailės ir muzikos leidiniais, paveikslų reprodukcijomis, muzikiniais įrašais, sukaktuvininką liečiančia literatūra. Parodos atidaryme M. K. Čiurlionio kūrinių programą atliko augštosios Weimaro muzikos mokyklos dėstytojai.

RESPUBLIKINĖS TURISTINĖS DAINOS konkurse I premija paskirta kompoz. V. Juozapaičiui ir poetui S. Žlibinui už dainą "Ridig do". Dvi antrąsias premijas laimėjo kompoz. V. Telksnys ir poetas B. Dačiulis už dainą "Poilsis gamtoje", kompoz. V. Paketūras ir poetas P. Gaulė už dainą "Eina saulė miegoti", dvi trečiąsias — kompoz. J. Bašinskas su poetu J. Mačiukevičium už dainą "Į žygį" ir kompoz. L. Abarius su poetu E. Drėgva už dainą "Kai žvilga ežerai".

DRESDENO SIMFONINIS ORKESTRAS Vilniaus filharmonijos salėje surengė du vokiečių klasikinės bei romantinės muzikos koncertus. Pirmajame koncerte, kurio dirigentu buvo G. Herbigas, skambėjo L. Beethoveno "Šeštoji simfonija", R. Wagnerio operų uvertiūros, antrajame — su dirigentu H. Henchenu atliekami W. A. Mocarto, F. Mendelssohno, K. M. Weberio ir J. Brahmso kūriniai. Abiejuose koncertuose ankšta filharmonijos salė buvo pilnutėlė vilniečių. V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	7½%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

21 Lumbervale Ave. • • **Tel. 533-4414**

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *2 Carlton St., suite 714*
District Manager of
Canadian Premier Life
Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. **telefonas 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •

Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mėjo 1974 m., kai prieš jį visas savo jėgas bei išteklius nukreipė liberalai.

Konservatorių partija turi jau 16 kandidatų savo vadui R. Stanfieldui pakeisti. Sprendimas bus padarytas partijos atstovų suvažiavime Otavoje vasario 18-22 d.d. Rimčiausi kandidatai, atrodo, yra du buvusieji liberalai — kvebekietis Claude Wagner, buvęs teisingumo ministeris, ir Paul Hellyer. Jeigu konservatoriai vadu išsirinks C. Wagnerį, galimas dalykas, jie laimės daugiau balsų Kvebeko provincijoje, bet jis niekada nebuvo ir dabar nėra populiarus angliškose provincijose. P. Hellyer gerai yra žinomas visoje Kanadoje. Jo pozicijas Kvebeke gali sutvirtinti laisvai vartojama prancūzų kalba, kurios dažniausiai neįstengia išmokti kiti angliškos kilmės partijų vadai. Laimėjimo atveju P. Hellyer sekančiuose federacinio parlamento rinkimuose tikisi savo pusėn patraukti premjeru P. E. Trudeau nusivylusius liberalus. Jis taipgi žada griežtą 180 laipsnių politinį posūkį konservatorių partijai, pasisakydamas už masinę naujų namų statybą jų pasakiškoms kainoms sumažinti, darbo etikos atstatymą didesniu dėmesiu dirbančiųjų reikalam, už valstybinių pašalpų sumažinimą darbo vengiantiems kanadiečiams, streikų uždraudimą unijoms, susietoms su viešojo gyvenimo paslaugomis.

Sovietinę Kubos kontrolę liudija keturis Ontario provincijos gyventojus ištikęs incidentas 1975 m. gruodžio 30 d. Ši ketveriukė, atostogaudama Karibų jūros salose, skraidė nedideliu B. Carterio lėktuvu. Lakūno B. Carterio teigimu, skrendant į Nassau salą, audra lėktuvą nubloškė nuo kurso. Baigiantis kurui, jie atsidūrė Kubos pakrantėse ir laimingai nusileido ant kaimiško kelio. Pirmiausia juos sulaikė kubiečiai milicininkai, bet beveik visą tardymą, trukusį 24 valandas, atliko aštuoni sovietų karininkai, kurių tarpe tikriausiai buvo ir KGB atstovų. Kanadiečiai reikalavo, kad apie šį incidentą tuojau pat būtų painformuota Kanados ambasada Havanoje. Sovietai teigė, kad tai jau esą atlikta. Grįžus Kanadon betgi paaiškėjo, kad apie šį įvykį Kanados užsienio reikalų ministerija nieko nežinojo. Sovietiniai tardytojai, matyt, įsitikinę, kad keturi ontariečiai nieko bendro neturi su Kubos pogrindžiu ar žvalgyba, juos paleido. Iš jų buvo paimta $340 už kurą lėktuvui ir suteiktą pastogę, kuria buvo tardymo kambarys.

Užsienio reikalų ministeris A. MacEachen pradėjo 10 dienų truksiančią kelionę po Artimuosius Rytus. Oficialaus vizito tvarkaraštin yra įtraukti penki kraštai — Egiptas, Saudi Arabija, Jordanija, Irakas ir Izraelis. Pagrindinis šios kelionės tikslas — diplomatinių ryšių stiprinimas. Saudi Arabijoje min. A. MacEachen pasirašys sutartį, kurios rėmuose bus sudarytas bendras komitetas abu kraštus liečiančiom problemom aptarti. Panaši sutartis planuojama ir su Iraku. Naftos reikalų žadama neliesti, bet norima pagerinti prekybinius santykius. Dėl įvežamos naftos Kanada su arabų kraštais dabar turi apie $3 bilijonų metinį deficitą. Paskutinį kartą Kanados užsienio reikalų ministeris Artimuosiuose Rytuose lankėsi 1969 m. Tada šias pareigas ėjo M. Sharp. Iš artimųjų Rytų min. A. MacEachen užsuks į Paryžių dalyvauti Ekonominio Bendradarbiavimo Tarybos posėdžiuose.

Nathan Phillips, buvęs Toronto burmistras 1955-62 m., mirė širdies liga. Velionis jau turėjo 83 metus amžiaus ir Toronto mieste paliko ryškius savo pėdsakus. Ryškiausias jų — naujoji moderni Toronto rotušė. Jis buvo paskelbęs tarptautinį jos projekto konkursą, kurį laimėjo vienas Suomijos architektas. Prie rotušės esanti aikštė šiandien yra pavadinta N. Phillips vardu. Velionis buvo pirmasis žydas, tapęs Toronto burmistru ir tuo būdu sumažinęs protestantų oranžistų įtaką. Save jis vadindavo visų torontiečių burmistru, mielai dalyvaudavo etninių grupių renginiuose. Nekartą yra buvęs ir lietuvių svečiu. Mums jis visada pabrėždavo savo tėvų lietuvišką kilmę, bet panašiai pasielgdavo ir su kaikuriomis kitomis grupėmis. Toronto "Sun" dienraštyje paskelbtame nekrologe teigiama, kad jis savo kilmę išvesdavo iš lenkų ir lietuvių žydų.

SPORTAS

Olimpiniai metai

Olimpiniais metais daug kam bus įdomu sekti būsimuosius olimpinius žaidynių laimėtojus. Be abejonės, lengv. atletika bus viena įdomiausių sporto šakų žaidynėse. Tad mėginsime apžvelgti 1975 m. geriausius pasaulio lengvaatlečių pasekmes. Šiam reikalui statistiką ir komentarus paruošė Br. Keturakis.

100 m. (vyrai): S. Riddick, JAV, 10,05; S. Williams, JAV, 10,08; D. Quarrie, Jamaica, 10,16; W. Borsow, Sov. S-ga, 10,16; P. Mones, Kuba, 10,18; P. Manea, Italija, 10,20; P. Franco, Prancūzija, 10,26; H. Ramirez, Kuba, 10,26; J. Gilkes, Gvinėja, 10,27; H. McTear, JAV, 10,28. 24-sis yra W. Bastions, V. Vok., 10,40. Kaip matome, JAV yra itin stiprios ir Montrealio žaidimuose turi dideles galimybes šio nuotolio laurams skinti.

200 m. (vyrai): D. Quarrie, Jamaica, 20,12; S. Williams 20,16; P. Menea 20,23; S. Riddlick 20,31; J. Gilkes 20,39; R. Jones 20,48; C. Edwards 20,61 (abu JAV; pasekmės išvestos iš 220 jd. minus 0,12 sek.); W. Borsow 20,61; A. Rajamaki, Suomija, 20,68. 20-sis A. Bennet, Anglija, 20,86 sek.

400 m. (vyrai): D. Jenkins, Anglija, 44,93; K. Randie 44,8; B. Brown 44,9 (abu JAV; ir pasekmės išvestos iš 440 jd. — 0,3 sek.); B. Herman, V. V., 45,10; M. Sands, Bahamas, 45,20 (iš 440 jd.); F. Newhouse, JAV, 45,22; S. Winson, JAV, 45,24; A. Brijdenbach, Belgija, 45,25; R. Taylor ir M. Peoples — abu JAV po 45,26. Amerikiečių išsirikiavimas šioje rungtyje pasauliniu mastu yra būdingiausias bėgimų reiškinys.

800 m. (vyrai): M. Boit, Kenija, 1:43,79; R. Wohlhueter, JAV, 1:44,-12; M. Enyeart, JAV, 1:44,87; L. Susanj, Jugoslavija, 1:45,23; J. Kipkurgat, Kenija, 1:45,33; I. van Damme, Belg., 1:45,41; W. Wuelbeck, V. V., 1:45,44; M. Gesicki, Lenk., 1:45,4; F. Bayi, Tanzanija, 1:45,5; J. Walker, N. Zel., 1:45,9; 20-sis yra amerikietis J. Baxter 1:46,31.

1500 m. (vyrai): J. Walker 3:32,4; F. Bayi 3:35,0; J. Wessinghage, V. V., 3:36,37; R. Wohlhueter 3:36,4; K. Hall, Australija, 3:36,6; G. Crouch, Australija, 3:36,9; D. Molan, P. Afrika, 3:37,2; E. Bonzet, P. Afrika, 3:37,3; R. Dixon, N. Z., 3:37,45; M. Ulymov, S. S., 3:37,5. 20-sis yra rytų vokietis Juergen Straub — 3:38,7. Europiečiams yra labai siauras takelis ligi olimpinės baigmės.

Ir pasaulio geriausiu lengvaatlečių pasekmės labai artimos. Kartais net 20-jo pasekmė nelabai nutolusi nuo pirmojo, ir labai sunku numatyti olimpinius nugalėtojus. Be abejonės, bus ir staigmenų. Olimpinės nuotaikos pakeltas nevienas nežinomas lengvaatletis laimės nenumatytas pergales. Neseniai įvykusiose lengv. atletikos varžybose R. Berlyne nežinomas 18-metis R. Vokietijos bėgikas Eugen Ray 100 m. įveikė per 10,21. Tai naujas pasaulio uždarų patalpų rekordas.

Vitas Gerulaitis pasiekė dar vieną svarbų laimėjimą: spaudos atstovų buvo išrinktas kaip 1975 m. žymiausią pažangą padaręs lauko tenisininkas. Moterų pusėje pažangiausia buvo išrinkta į vakarus pasitraukusi čekė Martina Navratvilova.

SPORTAS LIETUVOJ

Alfonsui Pranskėčiui paskyrė diplomą už laimėjimus aviacijos sporte Otavoje įvykusi generalinė aviacijos sporto federacijos konferencija — FAI. A. Pranskėtis jau 28 metai dirba Vilniaus aviacijos sporto klube inžinierium-aviomodelistu. Jis ne tik pats konstravo, bet ir paruošė didelį būrį šio sporto mėgėjų. Jo auklėtiniai P. Motiekaitis, A. Baublys ir S. Nugaras nekartą pagerino pasaulio rekordus.

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė dalyvavo Baltijos taurės turnyre ir laimėjo visas rungtynes. Lietuva nugalėjo Suomiją 110:86, Estiją 108:88 ir Latviją 101:94. Šiame turnyre dar dalyvaudavo ir Švedija. Šį kartą, švedams atsisakius, buvo pakviesta Lietuva. Lietuviai šiame turnyre dalyvavo tik kaip svečiai.

Kaunietis Antanas Songaila Čeliabinske įvykusiose savigynos imtynėse puslengviame svoryje laimėjo I v. Šiame svoryje iš viso dalyvavo 20 imtynininkų. Pirmą vietą šiose rungtynėse dar laimėjo panevėžietis Algirdas Žulonas pussunkiame svoryje.

Pasaulio moterų rankinio pirmenybės įvyko 1975 m. gruodžio mėn. Kieve. Sov. Sąjunga laimėjo II v. Pastarosios komandoje žaidė A. Česaitytė.

Sov. Sąjungos augščiausios lygos vyrų krepšinio pirmenybėse gerai sekasi Lietuvos komandoms. Po pirmojo rato Kauno Žalgiris yra II v. su 9 laimėjimais iš 11 rungtynių. Pirmauja Maskvos CASK su 10 laimėjimų. Vilniaus Statyba su 7 laimėjimais yra 6 vietoje, nors tiek pat laimėjimų turi 5-oje ir 4-oje vietoje esančios komandos.

TORONTO SPORTININKAMS

Buvęs Lietuvos dailiojo čiuožimo meisteris, Vincas Ignaitis persikėlė gyventi į Torontą. Nepraleiskite progos pasinaudoti mūsų čempijono žiniomis šioje sporto šakoje. Su juo pasikalbėjus, gautas gražus šypsniu lydimas žodinis sutikimas pamokyti jaunimą šio sporto. Klubams reikėtų įdėti daug darbo bei triūso suorganizuoti bei gauti laiką čiuožyklose; gal ir finansų tektų pridėti. Privačiose čiuožyklose, manau, finansiškai bus neįmanoma. Reikėtų gauti laiką viešose čiuožyklose. Žinoma, tektų susitarti su mūsų čempijonu dėl jo galimo laiko, ištirti viešųjų čiuožyklų gavimo galimybes. Jų ten neradus, eiti iš pat ryto šeštadienį ar sekmadienį ten, kur yra dvi čiuožyklos ir išnaudoti tą laiką, kai yra mažai čiuožiančių. **K. L.**

AUŠROS ŽINIOS

Metinis klubo susirinkimas, kuris turėjo įvykti sekmadienį, atidėtas iki sausio 25 d.

Berniukai 7-12 m. amžiaus, kurie nori pradėti žaisti krepšinį, renkasi salėje antradieniais 6 v.v. Jiems bus rengiamos pradinės krepšinio pamokos. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į trenerį Algį Nausėdą 231-1423.

Baltiečių slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 6 d. estų slidinėjimo kurorte Devil's Elbow, Bethany, Ont. Slidinėjimo sekcijos vadovas yra

(Nukelta į 7-tą psl.)

Ateitininkų žinios

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdybos ir kontrolės komisijos rinkimų tvarka

1. Rinkimai vykdomi korespondenciniu būdu. Balsavimo lapeliai su kandidatų sąrašu išsiuntinėti visiem sąjungos nariam pagal centro valdybos pateiktą narių sąrašą.

2. Centro valdyba renkama iš penkių narių ir dviejų kandidatų, o kontrolės komisija — iš trijų narių ir dviejų kandidatų.

3. Kandidatai į centro valdybą ir kontrolės komisiją gali būti siūlomi sąrašais ar pavieniui. Sąrašą sudaro nemažiau septyni kandidatai į centro valdybą ir penki kandidatai į kontrolės komisiją. Sąrašas turi būti siūlomas iš vienos vietovės, kad išrinkta nauja valdyba galėtų patogiai rinktis posėdžiams.

4. Visą ar dalinį kandidatų sąrašą į centro valdybą ar kontrolės komisiją gali pasiūlyti mažiausiai trys sąjungos nariai, o pavienis narys gali pasiūlyti tik vieną kandidatą.

5. Pavieniai pasiūlytus kandidatus rinkimų komisija sugrupuos vietovėmis. Jei iš kurios vietovės nebus pavieniai pasiūlyta bent septyni kandidatai į centro valdybą ar penki kandidatai į kontrolės komisiją, tai visi iš tos vietovės kandidatai nebus pateikti balsavimui.

6. Visi kandidatai, pasiūlyti sąrašais ar pavieniui iš vienos betkurios vietovės, bus rinkimų komisijos surašyti alfabeto tvarka ir pateikti balsavimui kaip vienas sąrašas iš tos vietovės.

7. Kandidatai į centro valdybą ir kontrolės komisiją gali būti pasiūlyti nevėliau kaip iki 1976 m. vasario 1 d. rinkimų komisijai: Mr. K. Čižiūnas, 7766 Trevino Lane, Falls Church, Va. 22043, USA.

8. Kandidatų siūlytojai turi nurodyti ir pridėti: a. kandidato vardą, pavardę ir adresą, b. nuo kada kandidatas yra sąjungos narys ir kuriam skyriui priklauso, c. į kurį centro organą siūlomas, d. siūlomo kandidato raštišką sutikimą būti kandidatu, e. siūlytojų vardus, pavardes ir adresus.

9. Jei bus kelių vietovių kandidatų sąrašai į centro valdybą, tai pastaroji bus laikoma išrinkta toj vietovėj, kurios penki kandidatai, daugiausia balsų gavę kartu paėmus, surinks daugiau balsų už betkurios kitos vietovės penkis daugiausia jų gavusius kandidatus. Tas pats nuostatas atitinkamai taikomas ir kontrolės komisijos išrinkimui.

10. Balsavimo lapai su kandidatų sąrašais bei balsavimo taisyklėmis bus išsiuntinėti sąjungos nariams iki 1976 m. balandžio 1 d. Kas iki to laiko nebus gavęs balsavimo lapo, galės iki 1976 m. balandžio 15 d. kreiptis į rinkimų komisiją, kad balsavimo lapas būtų pasiųstas.

Rinkimų komisija:
K. Čižiūnas, pirm.,
V. Gureckienė,
J. Vitėnas

Toronto ateitininkų moksleivių valdyba linki visiems kuopos nariams laimingų 1976 metų ir daug Kristaus ramybės visiems, kurie dažnai pasijaučiame jos stokoją.

1976 metai yra sukaktuviniai Toronto ateitininkams. Prieš 25 metus pradėjo veikti Toronto moksleiviai. Paminėjimas įvyks ateitininkų šventės metu — vasario 21 d.

Toronto vyr. moksleivių ateitininkų susirinkimas įvyks sausio 18, sekmadienį, 3 v.p.p., ateitininkų kambaryje. Visi nariai privalo dalyvauti.

Nedavę įžodžio Toronto moksleiviai ateitininkai galės duoti įžodį šventės metu. Informacijas teikia Birutė Nakrošiūtė tel. 766-0753.

Ateitininkiškasis jaunimas dėkoja dr. A. Valadkai už $25 auką ateitininkiškai veiklai paremti.

Skautų veikla

● Romuvos stovyklavietei aukojo: Br. Saplys — $135, R. G. Geležiūnas — $50 ir dr. J. Yčas — $30. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

● Sesės ir broliai užjaučia skautišką Batūrų šeimą, mirus mamytei ir senelei.

● Į II patyrimo laipsnį egzaminus išlaikė Tadas Valickis.

● Mindaugo dr-vės žiemos iškyla į Romuvą numatoma sausio 31 — vasario 1 d.

● Kanklininkių vienete, kuris dalyvavo Kūčių programoje ir kuris yra paminėtas š.m. "TŽ" 1 nr., buvo ne J. Melninkaitė, bet R. Bumbulytė. **Č. S.**

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 ● 536-2664 ● 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

HIGH PARK, tributis — 14 kambarių per tris augštus, vandeniu šildomas; 2 garažai, arti požeminio ir Lietuvių Namų. Įmokėti apie $50.000.00.

JANE — ANNETTE, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, platus šoninis įvažiavimas; įmokėti tik $10.000; savininkas, užpirkęs namą, turi parduoti.

INDIAN GROVE, pusiau atskiras plytų namas per 2 augštu, 6 kambariai plius 2 saulės kambariai, 2 prausyklos, 2 virtuvės, nauja šildymo sistema, didelis daržas, garažas; prašo $53.000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS — Namų tel. HU 9-1543
STASYS DARGIS — Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
7½% už taupymo s-tas	
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** Lietuviams daroma NUOLAIDA

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išeina į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaaugščio didumo butai, netoli susisiekimo; apie $40.000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkinys.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis, užbaigtas rūsys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

JANE — BLOOR, apynaujis, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūsy, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie $20.000 įmokėti.

ROYAL YORK — BLOOR, 8 kambarių per du augštus puikus atskiras namas. Gražus didžiulis kiemas, 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

SWANSEA, gražus atskiras originalus tributis. Garažai su privačiu įvažiavimu; skubus pardavimas.

VAKARŲ TORONTE, 5 butų atskiras mūrinis pastatas — trijų ir dviejų miegamųjų. Vandeniu-alyva šildomas; balkonai, garažai su privačiu įvažiavimu.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys

1055 Bloor Street West

A. (BLUE) BLIŪDŽIUS

Tel: 534-9246 namų 537-2291

Rezidenciniai — komerciniai — investacijos — mortgičiai — įkainojimas — namų drauda

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7

Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje

Vyt. V. Girdauskas

TELEFONAI: įstaigos: **766-9771** namų **270-6075**

SKAITYTOJAI PASISAKO

GYVENAT KAIP LIETUVOJ

Sveiki gyvi, lietuviai Toronte! Turit lietuviškas bažnyčias, lietuviškus kunigus, gyvenat kaip Lietuvoj. Mes retkarčiais nuvažiuojam į Winnipegą, aplankom lietuvių bažnyčią. Aš gyvenu 60 mylių nuo Winnipego, mažame miestelyje MacGregor, tad negaliu dažnai nuvažiuoti į lietuvių bažnyčią. Lankau anglų bažnyčią kas sekmadienį, nes kvoterį mylios pėsčias nueinu. Žmonės geri. Lauksiu laikraščio "Tėviškės Žiburiai".

U. Matis

KALENDORIAI

Kanadoje seniau kalendorius leisdavo abu savaitraščiai, vėliau įsijungė pajėgesnės organizacijos — kredito kooperatyvai. Dabar jie visi kasmet išleidžia puošnius sieninius kalendorius. Tai patarnavimas savo nariams ir kartu gera reklama. Jau kuris laikas Kanadoje nebuvo lietuviško knyginio formato kalendoriaus. Pernai tokį pradėjo leisti Toronto Prisikėlimo parapijos ekonominė sekcija. Pirmasis bandymas buvo neblogas, išskyrus tai, kad į tą kalendorių buvo sudėta daug sovietinės medžiagos, perspausdintos iš okupuotos Lietuvos leidinių. Šių metų kalendorius jau žymiai geresnis — sovietinės medžiagos nebėra, surinkta nemažai naudingos informacijos, adresų, populiarios poezijos, humoro ir t.t. Gaila tik, kad kaikurie beletristiniai dalykai išspausdinti be autorių pavardžių. Taip pat nėra pavardės ir karo meto atsiminimų autoriaus. Tie atsiminimai įdomūs, bet nežinia kas juos parašė. Iš viso, man rodos, tokį kalendorių leidžiant, reikia daugiau rūpestingumo medžiagą parenkant, ją redaguojant. Vietomis kalba nežmoniška. Jeigu tai Prisikėlimo parapijos leidinys, turėtų būti šis tas ir iš religinio gyvenimo. Dabartinis leidinys labai turtingas komerciniais skelbimais, bet visa kita medžiaga labai pripuolamai sudėta. Tokio pobūdžio kalendorius turėtų būti pirmoje eilėje praktinės informacijos šaltinis, naudingas kiekvienai šeimai.

Torontietis

Calgary, Alberta

SUKAKTUVINĖ IŠKILMĖ. Baigiant Kalgario miesto 100 metų sukakties iškilmes, trukusias ištisus metus, 1975 m. spalio 23 d. buvo surengtas specialus priėmimas šimto metų senumo "Wainwright" viešbutyje, esančiame "Heritage" muzėjaus parke. Renginio šeimininkai buvo — miesto valdyba su burmistru Rod Sykes ir jo žmona. Kviestinių svečių buvo apie 150, jų tarpe — Kanados gubernatorius J. Leger, vyskupai, kariuomenės, policijos, organizacijų ir visuomenės atstovai. Etninių grupių bei jų organizacijų atstovų nebuvo. Dalyvavo tik vienas kitas žymesnis veikėjas ar rašytojas. Iš lietuvių dalyvavo tiktai buvęs KLB Kalgario apylinkės pirm. A. P. Nevada su žmona Mikalina. Jis turėjo progą užkalbinti Kanados gubernatorių bei užsiminti Lietuvos reikalus. Iš pokalbio paaiškėjo, kad gubernatorius, buvęs Kanados diplomatas, geriau žino Lietuvos praeitį bei dabartį nei kaikurie lietuviai. Iškilmė buvo baigta iškilmingais pietumis.

PAGERBTI LIETUVIAI. Provincinio parlamento nutarimu 1968 m. buvo įsteigtas žymuo (award) pagerbti nusipelniusiems asmenims įvairiose srityse. Kiekvienų metų pabaigoje atrenkami nusipelniusieji ir specialioje iškilmėje apdovanojami žymenimis — skydais su Albertos herbu ir garbės raštais. Kandidatus žymenims gauti siūlo kultūros ministerijai įvairūs veikėjai, politikai, atstovai, organizacijos. Ministerija, gavusi pasiūlymus, juos ištiria ir daro sprendimus. Kasmet tokių siūlymų gaunama labai daug, ir tik maždaug pusė jų gauna žymenis.

Minimasis žymuo — "Alberta Achievement Award" yra trijų kategorijų. Pirmoji kategorija — pasižymėję įvairiose varžybose — "Performance Award Category"; antroji — veikloje bei tarnyboje pasižymėję per 10 metų — "Service Award Category"; trečioji — pasižymėję profesinėje arba savanoriškoje veikloje — "Excellence Award Category". Garbės raštai ir skydai visoms kategorijoms yra vienodi; skirtingi būna tiktai įrašai.

Praėjusiais metais Albertos kultūros ministerija apdovanojo žymenimis — 97 asmenis pirmojoj kategorijoj, 39 — antrojoj, 18 — trečiojoj. Tame skaičiuje buvo ir vienas lietuvis, būtent, A. P. Nevada. Jis buvo apdovanotas antros kategorijos žymeniu už etnokultūrinę veiklą.

Žymenų įteikimas, surengtas provincinės vyriausybės, įvyko 1975 m. lapkričio 8 d. "Convention Centre" rūmų Macleod salėje. Iškilmėje dalyvavo provincijos premjeras Peter Lougheed, dauguma ministerių, federacinio ir provincinio parlamento atstovai, vietos konsulai ir miesto pareigūnai. Žymenys buvo įteikti iškilmingos vakarienės metu, kuriai vadovavo kultūros ministeris Horst Schmid. Pagrindinę kalbą pasakė premjeras P. Lougheed. Ministeriai pasikeisdami skaitė aktus kiekvieno žymens gavėjo, o premjeras įteikė pačius žymenis. Įteikdamas raštą ir skydą A. P. Nevadai, premjeras tarė: "Mr. Nevada, you are a first Lithuanian to achieve this honor for your long years of outstanding service in cultural activity. Congratulations and best wishes from people and Governement of Province of Alberta."

Po žymenų įteikimo buvo suvaidintas muzikinis scenos veikalas pagarsėjusių "Vous Family" artistų. Vakaras baigtas karalienės himnu.

Kr.

Red. prierašas. "TŽ" sveikina A. P. Nevadą, apdovanotą reikšmingu žymeniu, kuriuo buvo pagerbti ir visi Albertos provincijos lietuviai, dalyvaują etnokultūrinėje veikloje.

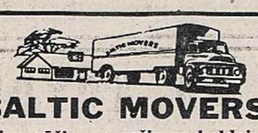

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

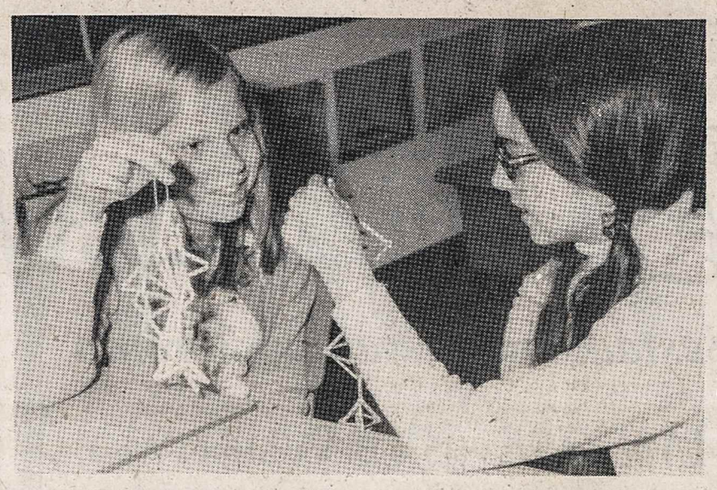

Toronto Maironio mokykloje per rankdarbių pamoką išmokom daryti šiaudinukus — Nuotr. St. Dabkaus

A+A

Domininkai Asevičienei

mirus, sūnui KĘSTUČIUI ir dukrai DANUTEI BATŪRIENEI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą —

"Rambyno" ir "Šatrijos" skautų tuntų tėvų komitetas

Kolchozų stambinimas ir mechanizavimas

(Atkelta iš 3-čio psl.)

giami į gamybinius susivienijimus (5 kolchozai). Čia bus bendrai naudojamos žemės ūkio mašinos, auginami grūdai, cukriniai runkeliai, linai. Norima, kad darbo, priežiūros ir derliaus nuėmimo sąlygos būtų ekonomiškiausiai panaudotos. Tuo būdu tikimasi atpalaiduoti iš žemės ūkio dalį darbo jėgų, kurios reikalingos pramonei ir kariuomenėi. Specializuotoje, supramonintoje gyvulininkystėje bus gaminama pigesne savikaina jautiena, kiauliena, paukštiena. Šiuose pagrindiniuose ūkiuose bus vidutiniškai po 600-800 karvių, kiaulių kompleksai augins per metus iki 12.000 bekoninio tipo kiaulių. Mėsinių galvijų komplekse būtų penima 2000 galvijų. Dabartinę mišrią pavienią kolchozo gamybą pakeis specializuoti kolchozai. Darbų tvarkymas bus centralizuotas, panaudojant radijo telefoną (dispečerinė tarnyba). Kolchozo brigados ir grandys bus nuolatinėj partijos ir specialistų priežiūroje.

Paruošiameiji darbai atlikti, suplanuoti centriniai kolchozai. Pagal naują sistemą jau dirba 15 kompleksų, apie jų veiklą daug rašoma sovietinėj spaudoj.

Sovietai okupuotoje Lietuvoje planuoja jau per 30 metų, bet gamyba vis nepakankama. Nei vieni traktoriai, nei melžimo mašinos, nei agitatorių kalbos be suinteresuotų ūkyje dirbančiųjų nepakels žemės ūkio gamybos. Kompartija tikisi išsiauginti naują žmogų — robotą, kuris atliks visus įsakytus darbus ir neklaus, koks atlyginimas už darbą, kur ir kam naudojami jo darbo vaisiai. Kolchozai yra komunizmo mokykla: ir po 50 metų dar vis tebesimokoma. Senieji kaimiečiai mokėjo žemę dirbti ir be partijos nurodymų, ir technikos, kurios vis dar trūksta Sovietų Sąjungoje. **C.**

ŠYPSENOS

Manevruose

Pratybų metu kareivis grįžta iš žvalgybos ir praneša:

— Aptiktas nesugriautas tiltas.

— Tankai pravažiuos?

— Pravažiuos.

— Raiteliai prajos?

— Gal ir prajos.

— Tada ir pėstininkai praeis?

— Pėstininkai nepraeis, ponas kapitone!

— Kaip tai — tankai pravažiuos, raiteliai prajos, o pėstininkai nepraeis?

— Ten pririštas piktas šuo.

"Nedažnai"...

— Dažnai geri?

— Kai pasitaiko svarbi proga.

— Ir dažnai pasitaiko?

— Penkis kartus per savaitę.

Vaistinėje

— Ar ką nors turite žiliems plaukams?

— Žinoma. Gilią pagarbą.

Parinko **Pr. Alš.**

SPORTAS

(Atkelta iš 6-to psl.)

Raimundas Sungaila. Slidinėjimo reikalais kreiptis į jį tel. 239-1047.

CYO krepšinio lygoj iš mūsų klubo dalyvauja trys berniukų ir viena mergaičių komanda.

Tinklinio treniruotės vyksta penktadieniais nuo 6.30 v.v. James Cullman mokykloje, 605 Willard Ave. Treneris — M. Leknickas. Tinklinį žaidžia vyrų, moterų, berniukų A ir mergaičių A komandos.

Sausio 14 d., 7.15 v.v., jauniai A žaidžia su Lourdes St. Mary's mokykloje; sausio 16 d. 7 v.v. jauniai C — su OLMC Givens mokykloje; sausio 21 d., 7.15 v.v., jauniai B — su St. Bridget's St. Mary's mokykloje.

Sudbury, Ontario

A.a. KAZYS PODERYS, aprūpintas šventais sakramentais, mirė Sudburio Memorial ligoninėje 1975 m. gruodžio 27 d. Tik pernai rudenį buvo aplankęs savo gimines ir draugus Lietuvoje ir planavo netolimoje ateityje vėl aplankyti savo numylėtą gimtąją žemę, bet Dievo planai buvo kitokie.

Velionis buvo gimęs Kačerginėje, Zapyškio valsč., Kauno apskrityje. Ten Lietuvos nepriklausomybės laikais ėjo policininko pareigas. Tokias pat pareigas eidamas Rumšiškėse susipažino su Salomėja Žukauskaite ir ją vedė. Karo metu ir po karo gyveno Vokietijoje, o paskui emigravo į Kanadą, kur dirbo INCO kasyklose Sudburyje. Paliko žmoną Salomėją, du sūnus, keturias dukteris, 10 vaikaičių ir tris seseris Lietuvoje.

Sudburyje yra buvęs LB apylinkės pirmininku, o pernai rudenį įsirašė į čia susiorganizavusią šaulių kuopą. Jis buvo vienas iš jos iniciatorių. Per laidotuvės dalyvavo daug tautiečių ir laidotuvių koplyčioje, ir šventovėje. Religines apeigas atliko kun. Ant. Sabas ir pasakė pritaikytą pamokslą. Koplyčioje abu vakarus per pamaldas garbės sargybą ėjo uniformuotos šaulės — J. Labuckienė ir B. Stankienė. Sudburio šaulių vardu jautrų žodį tarė J. Staškus. Tautiečiai užprašė už jo vėlę daug Mišių. Pagal jo paties pageidavimą buvo palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse prie Toronto, kur apeigas atliko klebonas kun. P. Ažubalis. Pasitiko ir karstą nešė Toronto šauliai — St. Jokūbaitis, V. Bačėnas, P. Gulbinskas ir Puteris. Atsisveikinimo žodį šaulių vardu tarė St. Jokūbaitis, buvusių Sudburio lietuvių vardu — K. Daunys. Sugiedota giesmė "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Visi laidotuvėse dalyvavę tautiečiai buvo Poderių šeimos pakviesti į Lietuvos Kankinių parapijos salę pietų, kuriuos skaniai paruošė kūma Julija su savo dukra Nijole. Po pietų šeimos vardu padėkos žodį tarė Aleksas Kusinskis.

Ramiai ilsėkis, Kazimierai, žemėje, kuri Tave svetingai priglaudė.

K. A. S.

Toronto, Ontario

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapija paaukojo "T. Žiuburiams" $35 ryšium su laikraščio paslaugomis parapijai. Leidėjai reiškia nuoširdžią padėką.

Neseniai atvykęs tautietis iš okupuotos Lietuvos, 38 m. amžiaus, jieško pastovaus darbo prie metalo apdirbimo, mechanizacijos arba ko nors panašaus. Galintieji jam padėti įsidarbinti prašomi kreiptis į "TŽ" redakciją tel. 275-4672.

"The Sunday Sun" I. 11 laidoje paskyrė du puslapius daugiakultūrei radijo stočiai CHIN FM 100.7, per kurią transliuojama ir lietuvių radijo programa. Išspausdinta trumpa informacija apie radijo stotį, jos vadovybę, tarybą (joje yra ir senatoriai A. Thompson, P. Yuzyk) ir programų vedėjus. Ilgoje nuotraukų eilėje įdėta ir "Tėvynės prisiminimų" programos vedėjo J. R. Simanavičiaus nuotrauka. Programų skiltyje pažymėta: "Memories of Lithuania" transliuojama ketvirtadieniais 22.30 - 23.00, sekmadieniais 13.30 - 14.

Gaunamos knygos "TŽ" administracijoje: P. Maldeikio parašyta monografija "Mykolas Krupavičius", 493 psl., kaina — $15. — St. Barzdukas, "Lietuvis savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje", 258 psl., kaina — $6. — "Lietuvių kalbos žodynas mokyklai ir namams", kaina — $6. — A. Kairys, "Karūna", kaina — $5. — St. Yla, "Dievas sutemose", 391 psl., kaina — $3. — "Lithuanians in Canada", 390 psl., kaina — $5.

Pašto tarifai spaudos siuntom nuo š.m. sausio 1 d. labai padidinti. "T. Žiburiams" šiais metais teks mokėti vien už pašto patarnavimus $3.500 — $4.000 daugiau nei pernai. Laikraščiui tai didelė suma, kurią teks padengti duosnių skaitytojų aukomis, spaudos baliaus ir kitomis pajamomis.

Dr. St. Haidasz, Parkdale apylinkės atstovas parlamente, nekartą yra kėlęs reikalą šeimų, kurių dalis gyvena už geležinės uždangos. Taip pat jis yra kreipęsis į užsienio reikalų min. A. MacEachen, kad atkreiptų jo dėmesį į šeimų sujungimą. Pastarasis, atsakydamas parlamente į paklausimą, paaiškino, kad Kanados vyriausybė tuo reikalu rūpinasi ir yra pateikusi tokių šeimų sąrašą Lenkijos užsienio reikalų ministerijai. Kanados vyriausybė bando pasinaudoti Helsinkio konferencijos nutarimais, bet iki šiol sėkme pasigirti negali.

PADĖKA

"ATŽALYNAS" reiškia gilią padėką visiems savo rėmėjams: J. Strazdui, kuris ne tik padovanojo visą loterijos laimikį $500, bet ir buvo pirkęs už $100 bilietų; S. Kuzmui už $500 dovaną, A. Augustinavičiui — $200, E. Bumeisteriui — $200, P. Dovydaičiui — $25, P. Šturmui — $50, "Litho-Arts Ltd."— $20, J. Balčiūnui — $15. Taip pat didelis ačiū visuomenei, kuri taip gausiai dalyvavo mūsų popietėje loterijos traukimo metu; šokėjų mamytėms už taip skanius ir gausiai suneštus pyragus; V. Biretai už taip puikiai pravestą loteriją ir visiems kitiems, kurie prisidėjo prie bilietų platinimo ir loterijos pravedimo vienokiu ar kitokiu būdu.

Lietuvių Namų vadovybei — ypatinga padėka už leidimą nemokamai pasinaudoti sale ir už visokeriopą pagalbą ruošiant šią loteriją.

Dar kartą ačiū visiems, parėmusiems šokantį jaunimą, nes tuo ne tik padedat ugdyti lietuvybę mūsų jaunimo tarpe, bet ir skleisti lietuvišką meną bei kultūrą svetimtaučių visuomenėje.

Komitetas

Pirmosios dienos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

siskirstėm būreliai ir nagrinėjome įvairias paskaitos mintis. Atsigaivinome su "Coca-Cola", kurios nupirko visai stovyklai V. Vebeliūnas.

Prieš pietus ir po pietų įvyko pirmas ir antras atstovų suvažiavimas. Visų kraštų atstovai susipažino su studijų dienų temomis bei ateities darbais. Vadovavo Romas Sakadolskis iš JAV; aiškino kiekvieno devynių būrelių tikslus, pristatė darbo komisijų vadovus. Sudarytas iš atstovų prezidiumas, kuris veiks studijų dienose.

Saulės spinduliai kvietė jaunimą į šaltą baseino vandenį. Nevisi savanoriškai maudėsi, dėlto keli stovyklautojai buvo įmesti į baseiną.

Veikė užsiėmimų būreliai. Galėjo jaunimas išsirinkti du naujus būrelius, praleisti laiką mokydamiesi įvairių naujų darbelių.

Vakarinė programa

Vėliavos nuleidime stovyklos komendantas Jonas Kunca iš Argentinos pristatė du atvykusius svečius — Romą Kasparą iš JAV, PLB vicepirmininką jaunimo reikalams, ir kun. Antaną Saulaitį iš Brazilijos.

Per vakarienę valgėme tipišką P. Amerikos patiekalą — maltą mėsą, iškeptą bulvių košėje, ištepta majoneze.

Vakarinėje programoje buvo įvairių kraštų pranešimai — Kanados, Vokietijos, JAV, Urugvajaus, Švedijos ir Australijos. Jaunimas susipažino su įvairiais kraštų faktais, apimančiais lietuvių gyvenimą, miestus, gyvulius ir t.t..

Po rimto sėdėjimo smagu ir padūkti. Pirmoji ta proga buvo šokiai. Atvyko kapela iš Buenos Aires miesto. Šokant, dainuojant ir besidžiaugiant jaunyste, greitai prabėgo laikas, ir nepajutom, kad netrukus patekės saulė. Koks saldus miegas, kai balseliai silpnėja, kojytės pavargusios... Reikia pailsėti, juk Kalėdų senelis atkeliaus. Įdomu, kaip jis čia keliaus su savo rogėm, kai nėra sniego...

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

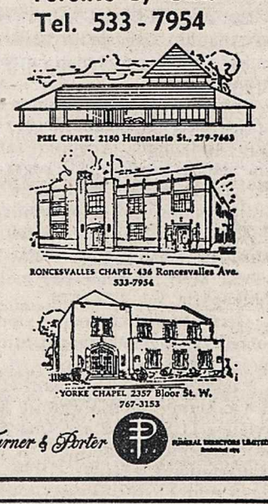

KLM ekskursijos

EUROPON 1976 METAIS

1. Gegužės 27 — birželio 10: Vilnius, Maskva, Roma
2. Birželio 17 — liepos 1: Vilnius, Maskva, Paryžius
3. Liepos 8 — 22: Vilnius, Leningradas, Stockholmas
4. Liepos 22 — rugpjūčio 5: Vilnius, Maskva, Paryžius
5. Rugpjūčio 5 — 26: Vilnius, Maskva, Viena, Roma
6. Rugsėjo 2 — 16: Vilnius, Maskva, Viena
7. Rugsėjo 16 — 24: Vilnius, Maskva
8. Lapkričio 4 — 12: Vilnius, Maskva
9. Liepos 2: dviejų savaičių kelionė į Amsterdamą
10. Liepos 16: dviejų savaičių kelionė į Amsterdamą

Pirmosios šešios ekskursijos: 5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje ir 6 — nurodytame mieste. Sekančios dvi ekskursijos: 5 dienos Vilniuje, 2 — Maskvoje. Paskutinės dvi ekskursijos: kelionės iš Amsterdamo sutvarkomos kiekvienam individualiai.

Informacijų ir kainų teirautis pas
V. Bačėną 533-3531 Toronte
ALL SEASONS TRAVEL, B.D.,
2224 Dundas St. W., Toronto M6R 1X3

743-0100
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgičių sudarymas
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

DREŠHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS
Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)

Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį.
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime.
Valteris Drešeris

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

WEST END AUTO BODY
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27
South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5
Telefonas 231-6710

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario
M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

INSURANCE
Namų — Gyvybės
Automobilių
Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Šį pavasarį vysk. V. Brizgys teiks Sutvirtinimo sakramentą. Apie vaikų registraciją, pamokas ir datą bus pranešta vėliau.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems šį pavasarį pirmąjai Komunijai, bus kiekvieną sekmadienį 11 v. klebonijoje.

— Šį sekmadienį antroji rinkliava — katalikų imigrantams Kanadoj.

— Sausio 9 d. įsteigtas jaunimo būrelis. Jo uždaotis — religinė ir tautinė: ruošti pokalbius, kultūrinius renginius, pagalba įvairiose problėmose.

— Parapijos komiteto posėdyje pasidžiaugta gerai praėjusiu N. Metų sutikimu Anapilyje. Pareikšta padėka visiems talkininkams, ypač Anapilio būreliams bei draugijoms. Užimta salė sekančiam N.M. sutikimui.

— Metiniam Anapilio baliui rezervuota Anapilio salė spalio 16 d. Parengimui numatyta įdomi meninė programa.

— Katalikių moterų draugijos šios parapijos skyrius balandžio 24, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje ruošia metinį parengimą. Programai atlikti yra pakviestas Montrealio AV parapijos choras su jo padaliniais.

— Atvykus keletui jaunų lietuvių iš Europos, reikalingi darbai. Galį pagelbėti labai prašomi paskambinti į kleboniją tel. 277-1270.

— Geriausi sveikinimai Vytautui ir Romai Akelaičiams, švenčiantiems 25 metų vedybinę sukaktį.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a.a. Stanislovą ir Virginiją Kasperavičius, 11 v. — už a.a. Oną Rutkauskienę (mirties metinės) ir a.a. Stasį Perminą.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Antradienį, 8 v.v., tarybos posėdis šventovės patalpose.

— Ketvirtadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamoka.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos bei sekmadienio mokykla.

— Vasario 1 d., 7.30 v.v., šventovėje įvyks visuotinis metinis parapijos susirinkimas. Tai bus pirmas susirinkima po parapijos persitvarkymo. Visų narių dalyvavimas būtinas.

— Sekmadieniais prieš arba po pamaldų galima pasiimti 1976 m. aukų vokelius bei parapijos kalendorių.

— Mūsų ligoniai: A. Šmitienė po operacijos sveiksta namuose; P. L. Manšas sunkiai serga gen. Hamiltono ligoninėje. Prisiminkime visus mūsų ligonius maldose.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo apie 180 asmenų. Naujiena buvo rami muzika, tačiau didelė dalis svečių muzikos nepajuto, nes buvo užimti stebėjimu ledo ritulio žaidimo tarp sovietų ir Filadelfijos "Flyers" komandų. Daugelis sporto mėgėjų, skubiai pavalgę, persikėlė į "Lokį" sekti žaidimo televizijoje.

— Sausio 11 d. Gedimino Pilies menėje įvyko metinis Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba: T. Benotienė, A. Bernatonienė, J. Cicėnas, K. Daunys, J. Jagėla, V. Kazlauskas, A. Klemka, S. Paciūnas, B. Strazdienė, J. Šefleris ir O. Tačiliauskienė.

— Gedimino Pilies menė išnuomota baleto studijai, kuri mokys pradedančius mokytis baletą vaikus nuo 5 iki 8 metų. Pamokos vyks kevieną antradienį po mokyklos pamokų (apie 4.30 v.p.p.). Suinteresuoti tesikreipia į Heather MacGregor tel. 535-6011 arba teateina į menę užsiregistruoti šeštadienį, sausio 17, nuo 12 iki 2 v.p.p.

— Istorikas P. Štuopis praturtino LN biblioteką, padovanodamas 5 vertingas knygas. Bibliotekos knygomis naudojasi apie 70 skaitytojų. Yra klausiančių, ar LN biblioteka priima nelietuvių kalba parašytas knygas. Pranešame, kad priima ir nelietuvių kalba knygas lituanistiniais klausimais.

— Praėjusį sekmadienį Karaliaus Mindaugo menėje įvyko Hamiltono teatro "Aukuras" repeticija komedijos "Bubulis ir Dundulis". Šis A. Rūko veikalas bus suvaidintas sausio 17 d. LN.

— Svetainė "Lokys" sausio 27, antradienį, minės metinę sukaktį. Nuo 12 v. dienos iki 1 v.r. tą dieną užkandžiai bus duodami nemokamai. Per garsintuvų sistemą bus duodama muzika. "Lokio" patalpos yra puošiamos medžio ornamentais.

M. ir A. Elijošiai vietoje gėlių a.a. D. Asevičienės laidotuvėms paaukojo $10 "T. Žiburiams".

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atleika visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Algį ir Adolfiną Jagėlas, kurie mūsų parapijos salėje atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metines.

— Sausio 10 d. mūsų šventovėje pakrikštytas Ričardas-Paulius-Justinas, Justino ir Gražinos Raškauskų sūnus.

— A.a. Vincas Kulys, 73 m., staigiai mirė sausio 12 d. — sukniubo gatvėje. Paliko žmoną Leonorą, sūnus — Alfredą ir Osvaldą, brolį Kazį JAV-se. Laidojamas ketvirtadienį, sausio 15, 10 v.r. iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse.

— Klevelande mirus Eugenijai Jakulienei, jos seserims Zigmai Sokolovienei ir Marijai Traškūnienei reiškiame gilią užuojautą.

— Rinkliava imigrantų reikalams — sausio 18 d. per visas Mišias.

— Parapijos choro repeticijos — ketvirtadieniais 7.30 v.v. Šeštadienį, sausio 10 d., choro šokių ir meninės programos renginys, praėjo gražioje nuotaikoje. Choras, vadovaujamas muz. Eugenijaus Krikščiūno, yra gražus meninis vienetas, puoselėjąs lietuvišką giesmę ir dainą. Kviečiame visus, ypač jaunimą, įsijungti į Prisikėlimo parapijos chorą.

— Gegužės 9 d. vysk. V. Brizgys mūsų šventovėje teiks Sutvirtinimo sakramentą. Paruošiamosios pamokos prasidės vasario 1 d. po 10 v. Mišių. Pirmajame susirinkime, kuris įvyks parapijos muzikos studijoje, prašome tėvelius ir Sutvirtinimo sakramentą priimančius vaikučius dalyvauti. Sutvirtinimo sakramentą priimti jau užsirašė 30 vaikučių. Kurie dar neužsiregistravo, prašome tai padaryti iki vasario 1 d. parapijos raštinėje.

— Šį mėnesį parapijos skoloms mokėti surinkta $1215. Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie skolų mokėjimo. Vykdant šventovės atnaujinimo darbus, parapijiečių duosnumas įgalina mus mažinti parapijos skolas. Ne tik nepasidarėm naujų skolų, bet ir turimąsias mažiname. Kurie dar neprisidėjo prie šventovės atnaujinimo vajaus, maloniai prašomi pagal išgales prisidėti.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vyksta sekmadieniais po 10 v. Mišių Lietuvių Vaikų Namuose.

— Pensininkų pobūviai — trečiadieniais, 4 v.p.p., Parodų salėje.

— Metinė parapijos apyskaita ir aukotojų sąrašai ruošiami. Jei kas nenorėtų, kad jų aukos būtų skelbiamos, prašome pranešti parapijos raštinei. Greit bus pasiųsti mokestiniai pakvitavimai.

— Mūsų šventovėje Mišios sekmadieniais ir privalomose šventėse — 8, 9, 10, 11.30 ir 7 v.v. Šiokiadieniais Mišios — 7.30 ir 8 v.r., o pirmaisiais penktadieniais ir 7.30 v.v.; šeštadieniais — 8, 8.30 ir 9 v. Išpažinčių klausoma prieš visas Mišias sekmadieniais, šeštadieniais, pirmaisiais penktadieniais ir per šventes.

— Mišios šeštadienį, sausio 17 d., 8 v. — už Katariną ir Liudą Petkevičius, užpr. B. A. Petkevičiai; 8.30 v. — už Antaną Mikalajūną, užpr. V. J. Plečkaičiai; 9 v. — už Edvardą Stankaitį, užpr. D. Balsienė, Nemira ir Saulius; 9.20 v. — už Juozą Česėką, užpr. D. Balsienė; 9.40 v. — metinės už Kazimierą Guobą, užpr. M. Guoba; sekmadienį 8 v. — už Vincentą Rumbauską, užpr. P. Skablauskas; 9 v. — už parapijiečius; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienė; 11.30 v. — už Jievą ir Memertą Indrišiūnus, užpr. V. M. Indrišiūnai; 7 v.v. — už Emiliją, Antaną ir Leoną Ranonius, užpr. J. Ranonis.

METINIS "T. ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS — vasario 7, šeštadienį, Anapilio salėje. Meninę programą atliks garsusis Klevelando vyrų oktetas. Bilietai jau gaunami "TŽ" administracijoje tel. 275-4672 arba sekmadieniais po pamaldų Anapilio priesalyje ir Prisikėlimo patalpose. Bilietu kaina — $4, studentams — $2 (galerijoje). Salėje bus apvalūs stalai po 10 asmenų. Bus galima gauti šiltų valgių, kavos, pyragaičių; veiks įprastinis bufetas. Baliaus dalyviai su įėjimo bilietais galės dalyvauti mažojoj loterijoj, kurioje bus vertingų laimikių. Didžioioj loterijoj galės dalyvauti ne tik spaudos baliun atsilankiusieji, bet ir visi tautiečiai, įsigiję tos loterijos bilietus. Šokiams gros geras orksetras. Kviečiame visus tautiečius šiame spaudos baliuje dalyvauti.

Vietoje gėlių, a.a. Kazimierui Poderiui Sudbury mirus, K. Daunys iš Toronto paaukojo Tautos Fondui $30.

JIEŠKAU PIRKTI antros dalies lietuvių albumo pašto ženklų ir taip pat Vokietijoje stovyklų bei komitetų išleistų pašto ženklų bei suvenyrinių lapelių. Rašyti: S. Vaivada, 124 Hillmount Ave., Toronto, Ont. M6B 1X8.

MISSISSAUGOJE prie Dixie-Dundas prekyvietės parduodamas pilnai apstatytas vieno miegamojo butas (condominium) su 30 pėdų ilgio dengtu balkonu. Savininkas persikelia Floridon, todėl kaina tik $31.500 su $7.000 įmokėjimu. Skambinti 275-1669.

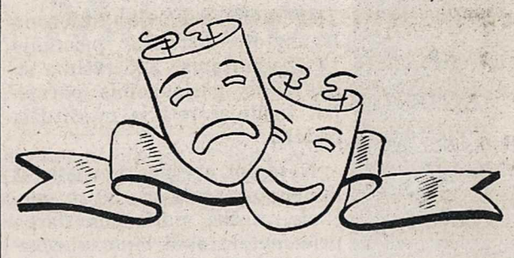

HLDMT "AUKURAS"

š.m. sausio 17, šeštadienį, 7 v. vakaro, Toronto

LIETUVIŲ NAMUOSE (1573 Bloor Street West)

vaidins A. Rūko 3-jų veiksmų komediją

"Bubulis ir Dundulis"

- *Po vaidinimo — šokiai, grojant geram orkestrui*
- *Įvairenybės, bufetas ir kitos staigmenos*
- Įėjimas suaugusiam — $4, studentui arba pensininkui — $2

Visus dalyvauti kviečia — "Aukuras"

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "TAURAS"

tradicinis BALIUS

- *Karšti briedžio ir zuikio patiekalai*
- *Turtinga loterija* • *Gros "Muzika"*
- *Meninę programą atliks tautinių šokių grupė "Atžalynas"*
- Numeruotus pakvietimus iš anksto **platina J. Lasys tel. 535-7051, Valteris Drešeris tel. 233-3334 ir S. Mackevičius tel. 767-4516**
- Įėjimas — $3.50, studentams ir pensininkams — $2.00

sausio 17, **šeštadienį, 7 val. vakaro, Prisikėlimo auditorijoje**

Kviečiame visus atsilankyti į Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto rengiamus

metinius ŠOKIUS

sausio 24, šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje

- Meninę programą atliks Toronto tautinių šokių ansamblis "Gintaras" ir mergaičių oktetas • Įvairių gėrimų bufetas su šiltais valgiais • Turtinga loterija • Geras 5 asmenų orkestras

Įėjimas — $3.50, studentams ir pensininkams — $2.00

Mokyklos tėvų komitetas

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus narių susirinkimas — sausio 16 d., 7.30 v.v., Liet. Namuose.

SLA susirinkimas — sausio 18, sekmadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namuose.

Lietuvių radijo programa "Tėvynės prisiminimai", vadovaujama J. R. Simanavičiaus, sausio 31, šeštadienį, rengia metinį radijo balių, kuriuo paminės 25-rių metų veiklos sukaktį. Bus meninė programa ir šokiai, kuriems gros Londono, Ont., lietuvių orkestras "Atspindžiai". Stalus galima rezervuoti pas programos vedėją tel. 534-1274. Balius įvyks L. Namuose.

Vasario 16 minėjimą rengia KLB Toronto apylinkės valdyba vasario 15, sekmadienį, Anapilio salėje. Jau sudaryta meninė programa. Šventės išvakarėse yra numatytas specialus priėmimas kanadiečiams bei etninių grupių atstovams.

Dėmesio, slidinėtojai! Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga ir Čikagos lietuvių slidininkų klubas ruošia visiems entuziastams slidinėjimo savaitę nuo kovo 13 iki 20 d. Aspen,, Colorado. Užsakytas specialus lėktuvas ,autobusas į Aspen ir rezervuotos nakvynės. Susidomėję prašomi kreiptis pas dr. M. Vygantą, 17200 Central, Wilmett, Ill. 60091, USA, tel. 312-251-6503 arba pas A. Bartkų, 2825 W. 86 Place, Chicago, Ill., USA, tel. 312-737-7117.

Lietuvių Namų svetainė "LOKYS"

nuo š. m. sausio 8 dienos

ketvirtadieniais ir penktadieniais

įvedė ALGIO DIMSKIO vedamą muzikinę programą

Aplankykime "LOKĮ" paklausyti gražios muzikos

Kanados Lietuvių Fondas praneša, kad pašalpai gauti prašymus reikia paduoti iki š.m. vasario 16 d. šiuo adresu: K. Lukošius, 28 The Palisades, Toronto, Ont. M6S 2W8.

Lietuvoje mirus agronomui Vladui Tiškui, Toronte gyveną agronomai-mės ir kiti pažįstami užprašė gedulingas pamaldas Prisikėlimo šventovėje, kurios įvyko š.m. sausio 3 d., 10 v.r. Gėliu paaukojo agr. Paršelūnai. Solo pamaldų metu giedojo sol. V. Verikaitis. "Tėviškės Žiburiams" paremti sudėta $21.50.

Papildymas. "TŽ" 2 nr. išspausdintoje žinutėje apie KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" valdybą praleista inž. Algio Čepo pavardė. Jis yra valdybos narys jaunimo reikalams kartu su Almiu Kuolu.

Toronto Maironio mokykloje šiais mokslo metais dirba šie mokytojai: vedėjas J. Andrulis, A. Abromaitienė, P. Jurėnas, L. Vaitiekūnaitė, K. Imbrasaitė, D. Garbaliauskienė, V. Javaitė, R. Birgelytė, sesuo Loreta, D. Šaltmirienė, E. Draudvilienė, R. Underytė, M. Abromaitis, I. Meiklejohn, Z. Didžbalienė, B. Čepaitienė, L. Senkevičienė, S. Bubelienė, V. Bireta, M. Gudaitienė, A. Kuolienė, A. Vaičiūnas, kun. A. Prakapas, kun. J. Staškus, V. Aušrotas, A. Vaičiūnienė.

Kanados lietuvių jaunimo grupė, dalyvavusi pasaulio lietuvių jaunimo kongrese P. Amerikoje, laimingai grįžo. Kartu su jais grįžo ir ten važiavusi ekskursantų grupė, kurioje buvo ir KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius. Jam teko rūpintis 48 asmenų ekskursijos reikalais. Važiavusieji per Čikagą į Torontą grįžo autobusu sausio 11 d. rytą. "Baltijos" ansamblis, skridęs atskirai per Torontą, grįžo kiek anksčiau. Turimomis žiniomis, ir kelionė, ir jaunimo kongresas vyko maždaug pagal planą be didesnių sutrikimų. Pirmasis pranešimas iš jaunimo kongreso jau spausdinamas šiame "TŽ" nr.

Laimingi tėvai

VYTA LIUIMAITĖ-KUŠNERAITIENĖ ir OSVALDAS KUŠNERAITIS

džiaugiasi naujai gimusia dukrele Aleksandra-Viktorija, kuri gimė 1976 metų sausio 3 dieną.

PRANEŠIMAS IŠ AUSTRALIJOS

Atšauke okupacijos pripažinimą

Australija atšaukė Pabaltijo kraštų "de jure" pripažinimą Sovietų Sąjungai

Australijos min. pirmininkas Edward Gough Whitlam 1974. VII. 3 vienašališku sprendimu nutarė pripažinti Pabaltijo valstybes Sovietų Sąjungai "de jure". Jis įsakė Australijos ambasadoriui Maskvoje Sir James Plimsol oficialiai aplankyti Pabaltijo valstybių sostines. Sir Plimsol 1974. VII. 28-30 lankėsi Estijos sostinėje Taline. Vilniuje ir Rygoje jis nesilankė. 1974. VIII. 15 raštu Latvijos konsulinis atstovas Melburne Mr. McComes buvo panformuotas, kad jo konsulinė jurisdikcija Viktorijos ir Tasmanijos valstijose yra atšaukiama. Tai reiškė formalų "de jure" pripažinimą, nors jokių kitų memorandumų tarp Australijos ir Sovietų Sąjungos nebuvo.

Australijoje kilo audra. Spauda, radijas ir televizijos stočių komentatoriai reiškė savo nepasitenkinimą. Pasipylė visa eilė protestų, kuriuos, aišku, skatino baltiečiai. Liberalų partija, tuo metu opozicijoje, mus pradėjo remti. Net ir kaikurie darbiečių partijos nariai pareiškė savo nepasitenkinimą. 1974. IX. 18 Australijos senatas pirmą kartą istorijoje išreiškė formalų užsienio reikalų ministerio Willesee pasmerkimą!

Liberalų partija su savo koalicija laimėjo rinkimus ir 1975. XII. 17 Australijos užsienio reikalų ministeris Andrew Peacock, remdamasis Australijos min. pirmininko Malcolm Fraser įsakymu, telegrama nurodė Australijos ambasadoriui Sir James Plimsol daugiau Pabaltijo valstybių sostinėse oficialiai nesilankyti. Tas pat liečia ir betkurį kitą Australijos ambasados narį. 1975. XII. 18 raštu Mr. Andrew Peacock painformavo Latvijos konsulinį atstovą Melburne, kad jo ankstyvesnioji jurisdikcija yra pilnai atstatoma. 1975. XII. 19 tas pats A. Peacock oficialiai pareiškė, kad nelemtasis darbiečių vyriausybės aktas, pripažįstantis Pabaltijo kraštų aneksiją Sov. Sąjungai "de jure", yra atšauktas.

Tarptautiniuose pasaulio santykiuose tokio dalyko nėra buvę. Viena vyriausybė padarė, kita atšaukė! Tai tik patvirtina tezę, kad reikia tik mažos pasišventusių žmonių grupės, ir daug galima pasiekti. Ne skaičiai, bet vieninga, koordinuota veikla lemia.

Australijoj yra žinomas faktas, kad baltiečiai yra geriausiai organizuoti. Daugiausia tame darbe veikė Baltiečių Taryba.

St. Stankūnavičius

Toronto, Ontario

Toronto lietuvius kviečia Otavos tautiečiai į jų rengiamą plataus masto M. K. Čiurlionio gimimo šimtųjų metinių minėjimą, kuris bus pradėtas sausio 17, šeštadienį, 7.30 v.v., National Arts Centre, Confederation Square prof. Joanos Vaštokienės paskaita "M. K. Čiurlionio vieta meno istorijoje" (anglų k.). M. K. Čiurlionio reprodukcijų paroda prasidės sausio 17 ir truks iki vasario 16 d. Public Archives of Canada, 395 Wellington St. Antrą paskaitą apie M. K. Čiurlionio meną ir jo santykį su liaudies menu skaitys dail. A. Tamošaitis vasario 14 d., 2 v.p.p., Public Archives of Canada patalpose. M. K. Čiurlionis kaip muzikas bus paminėtas sausio 24, šeštadienį, 8 v.v., National Arts Centre, Confederation Square, specialiu koncertu. Jo programą atliks mergaičių choras "Aidas", sol. G. Čapkauskienė, sol. V. Verikaitis ir akompaniatorius J. Govėdas. Specialios pamaldos bus sausio 25, sekmadienį, 1.30 v.p.p., Our Lady of Perpetual Help šventovėje, 15 Lebreton St. N. Pamaldose giedos "Aido" choras. Visą šį platų minėjimą rengia K. L. B. Otavos apylinkė. Pagrindinis jo iniciatorius ir organizatorius yra inž. J. Danys. Tokio masto M. K. Čiurlionio minėjimas, tapęs lietuvių kultūros mėnesiu, iki šiol yra vienintelis Kanadoje. Jis skirtas ypač kitataučiams supažindinti su didžiuoju Lietuvos dailininku ir aplamai lietuvių kultūra.

Per vilniečių sąskrydį 1975 m. Paris, Ontario, centro valdybos narys Vytautas Gurka yra padaręs 8-10 gana gerų spalvotų nuotraukų. Jeigu kas norėtų jų gauti, tesikreipia į V. Gurką, 30233 Dell La, Warren, Mi. 48092, USA.

MONTREALIS

Kun. dr. F. Jucevičiaus knyga "Mėnas spalvų ir formų žaisme", išleista 1975 m., randa nemažai susidomėjimo visuomenėje. Čikagoje buvo surengtas supažindinimas su ja. Kaikuriuose laikraščiuose pasirodė geri leidinio įvertinimai. Autorius rengiasi pasisakyti spaudoje kaikuriais recenzentų iškeltais klausimais. Be to, autorius šiuo metu domisi ir kita problema, būtent, meno ir moralės santykiu. Tikimasi, kad jis kada nors plačiau pasisakys tuo klausimu.

Prancūzų dienraštis "La Presse", 1975. XII. 13 rašydamas apie Kovalevo teismą Vilniuje, išspausdino AP ir Reuterio agentūrų žinią, kurios nebuvo kituose laikraščiuose. Joje kalbama apie Maskvos gyventoją Tatjaną Chodorovič, kalbų specialistę ir disidentų sąjūdžio veikėją, kuri ruošėsi vykti į Vilnių, kaip ir Sacharovo grupė, kur vyko biologo Kovalevo teismas. Vos išėjusią iš buto ją sulaikė du civiliškai apsirengę milicininkai, nusigabeno į būstinę ir ėmė tardyti dėl kažkokios vagystės Kieve. Tuo būdu jos kelionė į Vilnių liko sukliudyta.

Aušros Vartų parapijos choras yra pakviestas koncertui į Torontą. Koncertą rengia KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių par. skyrius Anapilio salėje balandžio 24 d.

"New York Times" dienraštis 1975. XII. 7 išspausdino muzikinio kritiko Robert Sherman trumpą recenziją, pavadintą "Gina Capkus dainuoja debiutiniame rečitalyje". Joje autorius sako: "Kai Gina Capkas atėjo prie dainų, sukurtų jos gimtosios Lietuvos kompozitorių, jos dainavimas ėmė plaukti natūraliai. Jis nedažnai buvo matomas likusioje rečitalio dalyje Carnegie salėje... Sopranas, dabar natūralizuota kanadietė, turi stiprų, gerai sutelktą balsą, pajėgų ir koloratūrinei, ir draminei išraiškai". Toliau kritikas pastebi solistės problemas augštajame registre, tendenciją į balso kietumą, nelygumus kvėpavime ir pan. Apie akompaniatorių Saulių Cibą sako, kad tai aplamai gabus akompaniatorius, kartais įsitempęs (harlpressed).

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	9.75%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Lietuvos knygų rūmų knygų saugykla